

Biblioteca
ASTRA, Sibiu

9
C. 38

2. SV

2456

SERIA
MIXTA
JOCIS
SEU *H. 10.*
LIBRI TRES
EPIGRAM-
MATUM

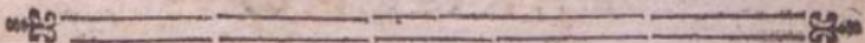
Quibûs

VIENNA AUSTRIÆ
METROPOLIS
CONTINETUR.

AUTHORE
NICOLAO KLAUSERWIZ.

Cum Licentia Superiorum.

VIENNAE AUSTRIÆ,
Typis Joannis Baptistæ Schilgen, Statuum
Hofg. Prov. Inf. Austr. Typogr. Anno 1737.

Reverendissimo, Prænobili,

ac

Clarissimo. Domino, Domino

**JOANNI
GEORGIO
MAYER,
SS. THEOLOGIÆ,
Nec non J. U. Licentiato**

ac

*Reverendissimi & Celsissimi
PRINCIPIS
Exemptæ Ecclesiæ Passaviensis
Officialatûs*

*Notario emerito, ejusdémque
Consistoriali Consiliario,*

**PAROCHO
WALDKIRCHENSI
Dignissimo.**

Reverendissime , Prænobilis ,
ac Clarissime Domine , Fautor
plurimū honorande !

Amplissima laudum inarum ornamenta ,
quæ ex litterario sudore cumulatissimè
messuisti , stimulo mihi erant , ut libellum
isthunc , quanquam encomiorum tuorum
amplitudine multò inferiorem , titulis tuis inscriberem .
Majora quidem Tibi deberi non ignoro , quam ut ex
trimestri hoc labore , opere nimirum Poëtico summis
Nominis Tui honoribus quidquam splendoris aut gloria
afferri posse existimem ; Recordaberis tamen extare non
pauca quorundam opuscula , quæ ut dignitate sua poste-
ritatis memoriam promerentur , ita Fautorum suorum
Nomina non parùm illustrarunt . Sanè quod exculta
scribendi facultate assequi non poteram , ipso materiae
delectu supplendum arbitrabar . Augustissimum itaque
Romani Imperij Moderatorem Carolum , urbemque
hanc Austriae Principem , atque per omnem Europam
longè celebratissimam muneric instar cape , Fautor
Reverendissime ! Litterarium hoc honoris genus
non aversabere , qui mansuetiorum disciplinarum stu-
dii vehementer oblectaris . non enim ignoro , Te in
primo ætatis flore , cùm artium adhuc Tyrocinia pone-
res , herbam reliquis constanter extorsisse . Projecto

summa eruditio Tua plura Tibi debet, quam ut suis
quibuscumque fortuna largitionibus satisfacere Tibi,
tusque promeritis possit. Nolo laudes tuas prolixius
attexcere, haec enim tot, tantaeque sunt, ut addi nihil posse
videatur. Suffragantur mihi tot litteratorum præco-
nia, qui Tuas animi dotes, atque incredibilem doctri-
nam enarrando satiari non possunt: Quin Passavium
urbs Bavaris finitima Te virtutum, Sapientiaeque exem-
plar nuncupat, ut mirum non sit, si cum Te dixerim,
in quemque natura, et cæli clementia dona omnia vi-
detur contulisse. Dicerem majora, nisi id ipsum mo-
destia Tua vetaret. Patere itaque præsens opusculum
Tuis honoribus totum attribui, illudque quocunque de-
mum officij loco habe.

Magne Vir! & summas inter pars digna columnas,
Quem celebrem Pallas, famaque docta facit.
Hos Tibi donari, quæso, patiare libellos,
Quos equidem possem dicere jure Tuos.
Nam quia, cum sacram cæpi lustrare Poësim,
Tu meus, ut possem vivere, fautor eras,
Ad Te nunc igitur famuli rediere libelli,
A Te nam vires nostra Poësis habet.

Ita votum

Seyorum infimus

Nicolaus Klauszwiz.

Præ-

Præfatio ad Lectorem.

 Pusculum istud breve quidem , sed materiæ dignitate , ut opinor , jucundissimum boni consules , Amice lector ! siquidem , quod seu ingenio , seu maturo ætatis judicio non potui , illud favore tuo , ut suppleas , multum confido ; neque enim ut te erudiam , aut inde gloriæ quidquam mihi accederet , grata hæc Mosarum otia suscepī : Placere nimirum tibi volui , tuumque paulisper animum à negotiis hilari isthoc libellō avocare . Habes Augœstissimum Imperii caput , habes urbem Austræ Metropolim , popularium quoque tuorum laudes arctō prorsus calamō adnexas ; Dic , an gratiūs quid expectare potuisses ?

Scripsi ea , quæ materiæ ordo à me desiderabat , ut facile intelligas , quanti illos faciam , qui jam cælum , jam terram , jam extremos orbis fines ingenio suō mirificè disquitunt , rimantur , excruciant .

Duo tamen excusabis , alterum , quod ex meis sumptibus libellum prelo subjecerim , indignum enim fore arbitrabar , ut Scholastico huic sudori opem pecuniariam emendicarem ,

rem , alterum verò , quòd frequenter notanda quædam versibus subjunxerim , id verò non aliter , quàm Tyronibus factum intelligas velim. Innocuum denique hoc opusculum opinabere , quod , sicut bonum offendit neminem , ita Spinosa aliorum dicteria vehementer aversatur , lege & fave.

Ad Censorem.

*Romuleos Naso narrabat carmine fastos ,
Austriacos verò te cecinisse scio.*

*Hujus Censorem mihi gratulor ergò libelli ,
Austriadum Naso nam mihi Censor erat,*

Ad Zoilum.

Zoile, quid reprobis laceras mea Carmīna dictis,
Quid mea peccārunt metra, quid ore petis?
Ecce! tuum nostro retinetur Carmine nomen,
Materies versūs, Zoile! prima mei.
Define, vel metrum si porrò carpere pergis,
Ipse tuum fluitē carpere nomen amas.

Ad Lectorem.

Digna tuo, Lector! sunt omnia ludicra risu,
Grande tamen magnis pondus inesse solet,
Nil igitur tibi vile dabo, risuve petendum,
Quippe locum nostro Carmine Cæsar habet.
Et dominatricem populi ligo versibus urbem,
Versibus ergo puta pondus inesse meis.

Liber I^{mus} Epigrammatum.

Qui Augustissimum Imperij Caput complectitur.
Ad Carolum Imperatorem invictissimum.

Posteritas tot gesta canet tua, maxime Cæsar!
Ac immortalem te sacra fama facit.
Facta tuis supplex pedibus lunata potestas
Miratur vires, CAROLE Sexte! tuas.
Nullus & Austriadum confecit talia Cæsar,
Téque suum dignè plebs ait esse patrem.
Fallor, ubi posthac te *Sexti* nomine dicam;
Austriacos meritò *Frimus* es ante Duces.

Ad Eundem.

Parce deum, Cæsar! te vatis lege vocar!,
Inter enim sacrum Numinis nomen habes,
Fulmina quippe ferunt aquilæ, telumque ministrant,
Es proin Austriacus Jupiter, ergo Deus.

Ad Eundem litterarum fautorem Augustissimum.

CArtole ! Musarum fautor , divæque Patronus
Palladis , & bifidi gloria , spesque throni .
Fabula Musa quidem , Parnassus , Apollóque fertur :
Alter Apollo mihi , Pindus & alter adest .
Urbs mihi Pindus erit : sed tu mihi Cæsar , Apollo :
Sic mihi nunc Pindum verus Apollo colet .

Ad Eundem.

Parce novo dici sub Apollinis omine Cæsar !

Addidit hæc titulis nomina Musa tuis .

Austriacum quia nempe Jovem te Mundus adorat ,
Te poterit Phæbūm Musa vocare suum .

Ad Eundem ingentis Bibliothecæ Restauratorem munificentissimum.

Magnificas ædes librorum divite censu
Sumptibus ornâli CAROLE magne ! tuis .
Quò sua doctiloquæ posuere cubilia Musæ ,
Mæonidumque chorus , Pegasiidumque thronus ,
Hinc alijs magnum te bellö , pacéque dicant ,
Tu mihi nunc etiam Pallade magnus eris .

Ad Eundem Summum Justitiæ Præsidem.

Justitiæ tantus rigor est , ut jugiter aulam
Incolat ipsa Themis , CAROLE Sexte ! tuam ,
Cùm tua Romuleis scribentur nomina fastis ,
Justitiæ debes nomen habere patris .

De Eodem viarum reparatore Augustissimo.

Ante dabant variæ centena pericula fossæ ,
Offert securam nunc via cuncta viam .
Quid modò cunctaris , Caroli plebs numina posce ,
Gratia certa manet , nam parat ipse viam .

Ad Eundem Templi Carolini ædificatorem,

Ritè Jovi medijs posuisti limen in hortis
Cæsar ! ubi vernalis flora reponit opes .
Te quoque post einneres cœlesti Jupiter aula ,
Inter & æternas veris adoptat opes .

De eodem.

Templa novo luxa, binisque superba columnis,
Condidit Austriaci summa Columna soli,

De eodem.

Magnificum consurgit opus, mundoque stupendum,
Quale sub Hesperia vix habet orbis humo.
Sistit, & attonitus mira novitate viator
Sæpe suum longo tempore fallit iter.
Desine mirari molem, templique decorem;
Arbiter hac rerum conditur æde Deus.

De eodem.

Vota Deo reddis, magnorum maxime Cæsar!
Spera, nam reddet, Carole! vota deus.

N.B. *Inscriptio Templi est illud Psalm, vota mea reddam*
in Conspectu &c.

Ad eundem Virginis Deiparæ cultorem ardentissimum.
Virginis ante sacras supplex prosterteris anas,
Et plus humana quam pietate, cales.
Vaticinor canam tibi, Carole Sexte! Senectam,
Quippe diu tantas vult Sacra Virgo preces.

Ad eundem Palæstræ Equestris Conditorem.

Eximum quod surgit opus, phalerisque superbit,
Plus tamen à docili nobilitatur equo.

Hæc vicina tuam moles collidit ad aulam,
Ut visum recreet CAROLE Magne! tuum.
Jure proin doctas felix cupit Austria turmas,
Arte sua dociles nam quoque poscit equos.

Ad eundem in Turciæ Confinijs fortalitiorum
Exstructorem.

Equid in Excidium lunæ tot Construis arces,
CAROLE! Cur tanta mole resurgit opus?
Liquisses aliis successorive struendas;
Nam fugit audito nomine luna tuo.

De eodem.

CAROLE! Pannonidum Sol es, radiisque Goruscans
Hungaricis fulges sideris instar agris!

Miratur Scythicus nova propugnacula Mavors,
Forsitan insidias nunc tibi luna struit?
Nil metuas : ubique suo sol lumine lustrat,
In tenebras migrat luna fugata suas.

Ad eundem Turcæ Victorem.

Barbaricum Cæsar domuisti Marte furorem,
Et victor Scythicos messuit ensis agros.
Quémque cruentatis potuisses cädere flagris,
Fædere dignaris Marte, sagóque reum.
Nil igitur superest, nisi pacis lege refracta
Perfidus hostiles jactet, ut antè, minas.
Quem priùs immersit funesto Sanguine tellus.
Pontica fædifragis unda recondet aquis.
NB. *Turca potestas usque ad pontum limitata est.*

De eodem.

Fulminis Ecquis adhuc aquilas, bellique ministros,
Nescit, & Ætherei tela tenere Jovis?
Jure suis aquilam præficerat Austria Signis,
Semper ut Austriaco suppetat arma Jovi.
Cæsus es infelix aquilinis, Turca! flagellis,
Fulmina quando cadent, lex tua, Túque rues,

Ad eundem de nuperno Bello Gallico.

Lilia purpureo nimium perfusa cruento
Candorem facta pace, togáque petunt.
Lilia canderent nunquam, nisi Maxime Cæsar!
Purpura Candorem nunc tua sponte daret.

De Bello in Italia.

Mantua ab hostibus non erat occupata.
Sub medio risit viatores Mantua cursu:
Mantua viatori quippe manere cupit.

De eodem.

Multa ficus circum te, felix Mantua! crescit,
Nobilitatque loci condecoratque viror.
Non igitur miror, quod nuper luseris hostes,
Hosti quippe tuo mansit opima ficus.

De hostibus Tyrolim potentibus.

Quid petis armigeram victrix Bellona Tyrolim,
Diraque fulmineo prælia Marte citas?
Undique terrificis est rupibus obsita tellus,
Non igitur frangi, frangere sola potest.

De Copijs militaribus Caroli.

Tot tibi belligeræ sunt, Carole Sexte! cohortes,
Ut vires stupeat Mundus uterque tuas.
Compescant igitur, Carolo qui bella minantur,
Carolus arma gerit, non timet ergò dolos.
Hostibus hinc lauri spes est facienda dolosis,
Mulciber incipiet cedere quando dolos.
NB. *Mulciberi est arma cedere.*

Ad Carolum Augustissimum de bellis futuris Vaticinum.

Austria quot CAROLOS habuit, tot summa recenset
Fulcræ, tot Austriaci sidera magna soli.
Si Magnum memoro CAROLUM, si nomine Quintum,
Extitit armis ñd Magnus uterque sagò.
Quot CAROLI, totidem victores: hostibus ergò
Semper eris viñor, Carole Sexte! tuis.

Ad Carolum cum Imperatrice Moscoviae confederatum.

Mars CAROLUS: merito Bellona vocabitur illa;
Bellonam satius Mars amat ergò suam.

De eodem.

Fortè mihi dices: CAROLO quid fœdera prosunt,
Austriacis nimium Russia distat agris.
Fallaris: Austriacis non distat Russia terris,
Hæc duo regnum Numina junxit amor.

De eodem.

Perpetuò nivibus Moscovia frigida candet,
Sed plùs Bellatrix Austria sole calet.
Austriaco Regina Jovi dum fœdera jungis,
En, calet Austriacus, Candet amórumque tuus.

*De eodem Imperatore Augustissimo Artis pictoriae.
Macenate.*

Nunc iterum tumulô Cous si surgat Apelles,
Cæsareo plenos cernet Apelle larës.

Ad eundem inter Diana delicias.

Imperi cohibe, moderator maxime! curas,
Delicijs paret sylva, nemûsque tuis,
Hic aper illuctans, hic cerva per avia saltans
Te vocat in pugnam, CAROLE magne! novam.
Jure tibi Spolium venatrix sylva ministrat;
Est aliquid manibus cedere præda tuis.

*De eodem in Emporio Piennensi Colosse Josephini
Conditore.*

Marmoreus duplii celebratur fonte colossus,
Quem vaga deciduis alluit unda vadis.

Qui transis, memora, dum marmor nobile friget,
Ut caleat pietas plus tua, Cæsar avet.

De ejusdem in Numismatibus effigie.

Mentitur regale tuam numisma figuram,
Atque refert vultum flava moneta tuum.
Venderis, & rursum pretiō repararis eodem;
Venalis nobis est tuus ergo favor.

Carolus Rex in Hispaniam abit.

Vix melior teneros ætas firmaverat annos,
Imperi summum fors quoque junxit onus.
Carolus Austriacis quando discessit ab agris,
Multæ fuit populi lachrymæ facta Comes.
Ille licet nostris peregrinus abiverit oris,
Austriaca semper sub regione manet.
Nam patrium cum lacte tener Rex suxit amorem,
Verius est illic Rex, ubi semper amat.

Barcinona Galica obfidione premitur.

Quis furor insolitus regem Mavorte coarctat,
Hæcne minax CAROLO prælia Galle! paras.
Nil aquilaſ metuis, quas Rex in tempore parvo-

Spectabit famulas? fulmina nulla times?
Quando suos acuent Aquilæ vehementius unguis,
Hostibus ingratus semper acumen habent.

De eodem ex Hispania reduce.

Nunc CAROLI redocis tandem datur ora tueri,
Cæsarea plaudit, quisquis in urbe colit,
Cum CAROLO rediit Spes civibus: exterus antè
Quem rapuit, patrius nunc bene reddit amor.

De eodem in Regm Hungariae coronato.

Nunc alios lauda mihi tellus Hungara Reges.
Rex novus est regni Conditor iste tui.
Nam patriam propugnat humum, lunamque repellit,
Exulat Hungaricis nunc timor omnis agris.
Amplificat regni Confinia, claustraque ponit
Hostibus: Est Regni Conditor ergo tui.

*Rex coronatus nobilitatem equestri dignitate
in signit.*

Primus eques Latij quondam fuit inter honores,
Non nisi supremis gloria facta viris.
Vos equites fecit CAROLUS, quos sanguine claros
Stemata Majorum, nobilitasque facit.
Pergite felices, supremum culmen honoris
Scandite: commodiūs culmina scandit eques.

Tensore coronationis Bos integer assatur.

Plebis in illecebras verubus bos integer hæret,
Tostaque sunt tremuli membra cruenta bovis,
Atque tuo jussu, summô Rex inclyte Sceptrô!
Lautitijs populi, deliciisque patet.
Regia præsentes meritò convivia dicant
Se gustasse: fuit regius iste cibus.

De eadem.

Quisquis non validus fatis es, gracilisve, tenērve,
Tutiū expositum, suadeo, linque bovem.
Atque licet premat ægra famæ, accedere noli;
Tergora nam certè tosta, famemque refers.

De eodem.

Mercurius vaccam vigili vigilantior Argo
 Abstulit, ut vatum fabula prisca docet.
 Nunc iterum præsens si notus prædo fuisset,
 Pinguia gustasset fercula nemo bovis
 Certius ille novam tentasset querere prædam,
 Si rapuit vaccam, diriperetque bovem.

*Ad Cæsarem Augustissimum Ducatus plurimos atque
 Regna distantem.*

Deseris Austriacam, Rex invictissime ! sedem,
 Atque gradum solita de statione moves,
 Regia per terras quando duo lumina pascis,
 Multoties rereas lumina mille simul.

Ad eundem Regens Bohemiæ coronatum.

Cuncta suas liquit propè terra Bohemica sedes,
 Atque coronandi Regis ad ora venit.
 Dùmque tuo ponunt capiti, Rex Magne ! Coronam,
 Carole ! gemma tibi quilibet esse cupit.
 Desino mirari, quòd regnum fertile petras,
 Et gemmas regio tot ferat ika novas.

Tempore Coronationis vinum fluit.

Largior ex dolio candensque ruberque lyæus
 Proficit, & cerebro Spicula mille parat.
 Non abit hic populus, donec vel gutta remansit,
 Plebs fortasse bibax noluit esse domi.

Monetæ sparguntur.

Jufferat argentum spargi Clementia Kegis,
 Aurea mixta tamen sœpe moneta fuit,
 Quisque petit memorem medio vigil agmine numum,
 Currit & immixto fæmina multa viro.
 Auri tanta fames erat Augustissime Cæsar !
 Nonne fames populi te probat esse Patrem ?
 NB. Famelicus ad patrem confugit.

Ad Carolum in Ducatum Styriæ abeuntem.

Vix primum moliris iter, fortissime Cæsar!

Styria testa tuo Numine digna struit.

Montiferas, Dux Magne! venis novus hospes ad oras,

Hospitium tellus debuit ergo novum,

NB. Sub Adventu Cæsaris aula Gracij reparata est.

Ad eundem Gracij advenientem.

Ingens imber erat, quando progressus in urbem

Cæsar es, à tumidis sat madefactus aquis,

Quomodo nunc dicet tot rupibus obsita tellus:

Asper es; à pluvia qui bene mollis eras.

Sub Adventu Tormenta exploduntur.

Æra sonant, resonoque Ducem Mavorte salutant;

Agnoscunt Martem quippe venire suum.

Pons novus trans Muram exstruitur.

Mura ferax gemmis, & multo pisce superbis,

Pons novus in medijs, Ecce, struetur Aquis!

Gaude Mura, novo dum Cæsar ponte vehetur,

Nulla tuo latitat tam bona gemma sinu.

NB. Mura multorum opinione gemmas & aurum parit.

Pons ad aulam trans mænia struitur.

Mænia vicinam pontem dignantur ad aulam,

CAROLE! sunt votis officiosa tuis,

Nempe viam, Dux Magne! tibi tua mænia præstant,

Impugnaturis hostibus ergo negant.

Damarum venatio instituitur.

Rupivagæ tentata stupent nova prælia damæ,

Plumbiferamque timent pertolerare necem.

Ergo veni Cæsar, stupefactas trajice damas,

Addisecet saltus territa dama novos.

Equus mira saltandi arte institutus offertur Cæsari.

Quando capit supplex Græcensis homagia Civis,

Saltator CAROLUM tergore vexit equus,

Artificem dum miror equum, mox cogito medium:

Styriacos saltus hic bene callebat equus,

*Ad eundem, dum in vicina Hortum Marchionis
Baadenis visitat.*

Quisquis adit structum tot aquarum ductibus hortum,
Semper ab effusa fluminis arte madet.
Sive sinistrorum, dextrorum sive quis ibit,
Nulla fallaces arte cavebit aquas.
Huc bene Cæsareae duxisti, CAROLE! nymphas,
Artifici lympha sic bene nympa madet.
NB. Aulica Matronæ in hoc etiam horto aderant.

De eodem.

Artificem natura stupet tot fontibus hortum,
Raraque nimbiferas ars imitatur aquas.
Mirificum dum Cæsar opus spectabat, & artem;
Artifici subitus depluit imber aqua.
Sicque madet Cæsar, quem Mundus vincere nullus
Marte potest; falli laetus ab arte cupit.

De eodem horto.

Aptius hoc vinô potus, bibulûsque locatur,
Certiûs hoc madidô bis madet ille loco.

Ad Cæsaren Augustissimum, dum Lyncij commoratur.

Clauderis angustis hic Cæsar mænibus, ergo
Urbs potuit summum claudere parva caput.
Augustum subito moderator maximus orbis,
Angustum paulò quod fuit antè, facit.

De eodem Lyncio per naves abeunte.

Cæsare quisque suo dignam vult condere puppim;
Inter & artifices lis fuit orta manus.
Miror: nam quis opus tam firmo robore condet?
Imperijs summum portet ut illud onus.

De eodem dum navi vehitur.

Terrarum Dominus vehitur; sed fiet aquarum,
Constantinopolim quando vehetur aquis.

De eodem.

Fortè times rapidas, quas objicit ora procellas
CAROLE! Spumiferis cum tumet unda vadis.

Ad eundem, dum in Italiam abiit.

Hactenus obstupuit CAROLUM, tellusque, solumque,
Nunc quoque præsentem pontica ripa tenet.
Dicitur à luna rabies, æstusque marinus
Causari, veteres quod docuere Sophi.
Nunc mare compescas, æstumque refringe furentem,
Nam sua qui lunæ cornua frangit, adest.

De eodem in Italia adveniente.

O Regio felix! & Cæsare digna supremo,
Crescit ubi fessis plurima laurus agris!
Ecce, venit Cæsar Sceptrō, laurisque decorus!
Laurigerum patrio munere cinge caput.

De eodem qui brevi tempore in Italia mansit.

Cæsaribus Latium sedes fuit, atque tot orbis
Numina Romuleas incoluere domos.

Est novus Italicis Sol, CAROLUS advena terris;
Sol transit: Spatio sic manet ergo brevi.

Ad eundem.

Attonitus dum cuncta vides, portumque stupescis
CAROLE! te portus jam stupet iste magis.

Ad eundem in thermis Carolinis.

Dicuntur varias hæc balnea ferre medelas,
Morsque salutiferis sape fugatur aquis.
Fecissent utinam thermæ, mortemque fugassent,
CAROLUS ut nostris jugiter extet agris.

De eodem.

Ipse venit Cæsar, Carolinæ plaudite thermæ!
CAROLUS in vestris Balnea captat aquis!
Unda tamen reliquis fuit illa beatior undis,
Quæ lavit CAROLUM, bis Carolina fuit.

De eodem.

Hic populo nullas licuit concedere thermas,
Donec supremus Rex prius ipse bibit.
Nè mirare: Salus cunctorum pendet ab illo;
Nascitur hoc uno fospite cuncta salus.

Nil metuas hæc unda tuis quia transfugit oris,
Esse timet domino perfidiosa suo.

Ad eundem in Templo cum Aulæ Musicis.

Ritè chorus plena resonans dat gaudia voce,
Inter es Angelicos pectore quando choros!

Ad eundem Laxenburgi in delicijs vernalibus.

Vere novo solita cedis statione relicta

Cæsar, & agrestes vis habitare domos,
Hospes ubi Dyctina suos posuisse Penates
Dicitur, & Dryadum se lavat amne chorus.
Hic ubi multarum sunt agmina juncta Dearum,
Cum socia melius nunc colis ergo Dea.

Ad eundem in Aula Laxenburgensi.

Vix tibi cum vigiles Aurora reduxerat horas,
Ante Lares grato gutture cantat avis.

Hic Philomella redux luctus oblita priores
Dulciflum docili concinit ore melos.

Vix genus alituum reperiri posse putarem,
Hic quod Cæsaream non foret ante domum,

Fors avium Regem Cantatrix turba veretur, (a)
Nam sedem volucrum Rex, ubi Cæsar habet,

(a) Idem ac veneratur.

Ad eundem.

Cum tibi delicias regalis mensa paravit,

Sumptaque sunt largis prandia lauta cibis.

Aut parat optatos famulatrix Sylva labores,
Aut avium Cæsar! te nova pugna vocat.

Ardea dum capit, Carolino nomine signas,
Signatamque prius carpere linquis iter.

Nam tua fama volat super æthera, jure proinde
Nomen & æthereas debet adire plagas.

Ad eundem in Palatio suburbano in Widna.

Quando suburbanis habitas tua limina pratîs
Altior accenso Sol magis igne cremat.

Widna tamen totô non est felicior anno,
Quippe locus soles tunc habet iste duos,

Uisque

Usque ad Palatium ardent Lampades.

Usque Suburbanam fax plurima lustrat ad Aulam,
Et via non pauca Lampade plena nitet.
Quisquis es, & nescis, cur hæc via luceat, audi:
Stelliferam Phæbi dicit ad usque domum.

De hostibus Cæsaris invictissimi.

Cur dolet extortas hostis, qui cæditur, herbas,
Grande sub hoc vixtus Cæsare nomen habet.
Non alit hostiles post bellum CAROLUS iras,
Fit Columen fractis hostibus ille suis.

N.B. Summam Cæsaris Clementiam ipsi hosties abducere bōdie experiuntur.

De Pace sancita.

Hactenus obstupuit Rhenusque; Padusque tot hostes,
Tinctaque ferali terra cruento fuit.
Nunc iterum redijt Pax alma, togamque reduxit;
Purpura jam candet, Lilia forsitan amat.

Vota ad Augustissimum Imperatorem.

Innumeros utinam supereffes Cæsar in Annos!
Nestoreosque duint sidera flexa dies!
Aut iterum referat lapsum tibi Jupiter ævum,
Aut prior inversis hora recurrat equis!
Qui toties geticum potuisti frangere Martem,
Mortis & indomitæ GAROLE! victor eris.
Post cineres tua fama manet, meliorque perennat
Gloria; sic mortis GAROLE! victor eris.

Ad eundem.

Fecisti faciles tibi Cæsar Maxime! parcas,
Qui neque tot mortis tela, nec atma times,
Stabit enim cuncto tua gloria major in ævo,
Hinc Lachesis vitæ rumpere fila nequit.

Ad eundem.

Elysij dum fortè Charon te transferet agris,
Quomodo, tot lauris te vehet ille gravem?

Ad eundem votum Poëte.

Perge novis, Cæsar ! semper canescere lustris,
Fatorumque tibi nescia vita fluat.
Æmula Cygneis fiant tua tempora plumis,
Possit ut Urbs meritò dicere : *noster olor.*
Vince tuos hostes, & Laurō dives abibis;
Fors me, cùm Laurō dives es, una manet.

Ad eundem.

Per styga quando Charon Mortales transvehit umbras,
Vult quoque mercedem portitor iste suam.
Ut quidam referunt, nigram petit ille monetam,
Nè numis ætas possit obesse suis.
CAROLE! nil timeas, cùm nostras liqueris oras,
A te portorium non petet ille suum.
Tot manes stygias misisti victor ad undas,
Ut dives possit jam satis esse Charon.

Ad Imperatricem Augustissimam.

Ore charis formosa sedet, vultuque venustas,
Et natura genas obstupet ipsa tuas.
Ipse Paris tanto daret aurea poma decori,
Austriacam nemo te negat esse Deam.
Juno Jovis Conjurum priscorum voce notatur:
Fallimur, immutat fors nova quando vices.
Est Vènus ELISABETH: terrestris Jupiter Aulæ
GAROLUS; Est Conjurum nunc Jovis ergo Venus,

Ad eandem.

Nunc etiam metris Juno patiare vocari,
Quæ mox in nostro Carmine dicta Venus,
Sic melius tres Aula Deas veneratur, & una
Trinum perfectum sub statione tenet.
Filia nam Major, quia Musis inclyta, *Pallasi*:
Et Venus à forma dicitur esse minor.
Tu Juno; summam quis non mirabitur Aulam?
Regas, Gaudet, Amat; Juno, Minerva, Venus,

Ad Theresiam Archi-Ducem natu maiorem.

Te celebrem Musis, Romana voce disertam,
Illustrémque Sophi dogmate fama refert.
Prisca Sophos stupeat, demireturque vetustas;
Te meritò mecum plūs stupet Aula Sopham.

Ad Archi-Ducem natu minorem.

Vive diu felix ò grata superbia Matris!
Forma, decor, facies Te probat esse Deam.
Est Dea nempe parens, soror est Dea; juncta Deabus
Sidere ter fausto Par Dea vive tuis,

*De nuptijs Theresiae Archi-Ducis cum Franeisco
Duce Lotharingiae.*

Abjice sanguineum Mars implacate flagellum?
Austriacæ nubit Filia prima domûs.
Hactenus horrifícis turbâsti singula bellis,
Nunc satis: imperium nam tenet ipsa Venus.

Ad Franciscum Ducem Lotharingiae.

Si, quot nactus eras, tot regno linquis alaudas,
Magnus alaudarum quinque ferere pater.

Ad eundem nuper Sponsum.

Te gremiò Regina suò locat Austria tellus,
Quis nunc Austriacum te Lotharinge! neget,
Austria sc patriam cupiet, Lotharingia dicet:
Sic inter binas lls erit alta plagas.

Te quondam genuit summo Lotharingia partu,
Austria vult magni pignoris esse Patrem.
Nunc ego si fatear, quænam sit patria viætrix,
Viætricem patriam nescio: vicit amor.

*De felicissimo primo partu Theresiae Archi-Ducis
Austriæ.*

Formosam dederas ò Magna Theresia! prolem,
Est Venus in nostris altera parta plagis.
Austriacum paries bis Mater facta Gradivum,
Nam Veneri Mavors proximus esse cupit.
NB. à Marte dilectam fuisse Venerem priscorum fabulis
notatur.

De Serenissimo Principe Eugenio.

Dum vixit canitiem, pharmaca non sunapsit.
 Confugit ad Medicum si morbô fluctuat æger,
 Languidus ast nuper pharmaca nulla petis.
 Nempe timent alij mortem, vitæque rapinam;
 Mors fera te dignum posteritate timet.

De ejusdem Obitu.

Straverat indomitum mors invictissima Martem,
 Quique fuit vinci nescius, ille cadit.
 Fortassis vigilem mors vincere posse timebat,
 Námque ferit noctis tempore falce Duce.
 Sed quia noctiferam crebro certamine Lunam
 Vicit, & imminuit Cornua, nocte caret,

De eodem.

Qui nobis toties sacratam pacis olivam
 Bellandi mira dexteritate tulit.
 Æterna meritus cælorum pace fruetur;
 Sit pia defuncto pax, requiesce Duc.
 Floruit Austriacis invictus Marte sub oris,
 Elysijs victus Morte refloret agris.

De funere ejusdem Principis.

Tristia magnifico celebrantur funera luxu,
 Dignaque spectatu pompa suprema fuit.
 Urbs quoque centenis tam nobile funus ab annis
 Nesciit, & tremulos tale latebat avos.
 Quisquis promeritos EXTINCTO livet honores,
 Funere quam Princeps dignior ille fuit.
 NB. Funere id est morte.

Ante feretrum sub funere trahebantur æra Bellica,
 Austriacum nunquam terrebant æra Gradivum,
 Explosoque magis constitit ære vigil.
 Nunc igitur mortis dira feritate peremptus
 Bellica cum feretro DUX habet æra suo.
 Fors quia non potuit vivus, nunc mortuus optat
 Turcarum Saturam posse domare stygem.

Milites Cataphracti in equo comitabantur funus.

Hic eques inversis funus præcesserat armis,
Extinctum Martem dum sua turba dolet.
Fecerit id miles, quia trux mors omnia vertit,
Aut quia nunc feretrum mors fera, Mårsque jacent.

Equus cum Thorace post feretrum secutus est.

Hæsit equi tergo viduus sine corpore thorax,
Dum caruit summo Principe vector equus.

Dux quia purpureis est vectus ad astra quadrigis,
Humano caruit corpore Dux, & equus,

Ensis jacuit supra Tumbam.

Eminet in feretro Marti sacer ensis, & armis;
Sic contra stygios Dux habet arma canes.

*Accensis facibus innumerabilis propè nobilium Copia
sequebatur.*

Quisquis adest, nigrò cinctus sua brachia velò
Ad tumulum magni vult comes esse Duci.

Nam face succensâ feretrum propè willè sequuntur,
Plurāque mæstitiæ Signa dedere suæ.

Sol quia vivus erat Princeps, & amaverat ignes,
Ac hostes contra tot tulit ille faces.

Ut sine fine Duci lux luceat, atque perennet,
Accessit tumulum plurimus igne comes.

Funus totus Clerus comitabatur.

Heroëmne, serox Lachesis Dea! sternere tentas,
Dum genuere Duci sæcula nulla parem!

Ergone lethiferæ subdit mors omnia falci!
Sicne rapit dignos posteritate viros!

Non aliter: nunc jure Duci gens cuncta parentat,
Clerus & ablati Principis ora stupet.

Quippe Sacerdotes vivus quia semper amabat,
Ad tumulum comites mortuus ire cupit.

Feretrum insolite magnitudinis erat.

Quæso, quid attonitus feretrum miraberis ingens?
Exilis magnum non capit urna ducem.

Militia expolosit scelopos sepulto Principe.

Heroem pyrio miles quoque pulvere luget,

Dum morimur, cancti pulvis & umbra sumus.

De eodem funere.

Feralem populus sublato Principe pompa

Ut videat, tota multus ab urbe coit.

Cur ego demiror plebis tot adesse catervas,

Ad Tumulum Patris vult comes esse sui.

NB. Princeps erat in omnes Clementissimus.

In Carniolum funeris Spectatorem.

Quæso, quid hic Spectas alienis nate sub oris?

Fors quia Laurigerum nunc tegit urna ducem?

Jam scio: tu Lauri folium pro munere Speras,

Nam tot Laurigeras Dux habet iste comas.

NB. Carnioli per urbem nundinantur Lauri foliae.

Liber II^{dus} Epigrammatum.

Qui complectitur Palatia, atque nobiliora
Viennæ ædificia,

De Aula Cæsarea.

Divite quotquot habet Constructa Palatia luxu
Urbs, reliquis primum præripit Aula locum.

Dum loquor ista, mihi tu forsan, Zoile! dices,

Præ reliquis primum non habet Aula locum.

Quisquis enim sacrâ servatur Cæsaris Aulâ,

Non nisi ter felix, tertiique secundus erit.

Zoile vicisti! nec plus tibi certo; secundum

Regia præ reliquis obtinet Aula locum.

Transitus per Aulam patet omnibus.

Pone tuos aliò, regnique per extera gressus,

Summa viam populo quælibet Aula negat,

Itur, & hac Aulæ semper Statione redditur,

Ista facit patulas omnibus Aula vias.

Et quocunque vocant sua quemque negotia, transit,
Justitiae locus est, omnibus ergo patet.

Hercules ad Aula portam.

Brachia Cæsaream sustentant Herculis Aulam,
Quippe tot Herculeos continet Aula viros.

De eodem.

Pervigil Alcides rerum, domitorque laborum
Hanc humeris Aulam sustinet ipse suis,
Imperi summos huc lis fert cuncta labores,
Hinc locus Alcidis tergore jure cubat.

De Cancellaria Aulica, ut vocant intimata.

Quando Pythagorici nescis præcepta Magistri,
Disce, vel hoc potius præstat abire loco.

N.B. Pythagoras docuit silentium.

De eadem.

Sæpe quidem tota lotrix decurris in Aula,
Huc cave, nè venias garrula; cuncta silent.

De Cancellaria Imperiali.

Quando nequit mundus dubias componere lites,
Hic calamus finem, pennaque docta facit.

De Cancellaria Celsissimi regiminis.

Cribrius ante sores longum stat litibus agmen,
Invidissque flagrant, litigissque calent.
Exspecta modicum: nimiumque relinque calorem;
Gallet, qui dirimet bella, quid ergo cales.

De Cancellaria Bellica.

Sæpe quod armisono deberet fulmine Cæsar,
Una sagax docto fulmine penna cavet.

De eadem.

Hic sua sunt Martis, grataeque negotia pacis,
Pax ibi nulla, simul Mars ubi, paxque manent,
N.B. Toto anno nulla sunt feria in hac Cancellaria.

De Horologio in Aula.

Inde suas index ad amulsum denotat horas,
Sicque tuis posthac machina perge rotis!

De eadem.

Huc age plebs : Saltus quando miraris equorum,
Labitur astiduis saltibus illa dies,
NB. Saltare gratum est populo.

De eadem.

Præstantes dum nuper equos , artisque peritos
Specto , placet reliquis plus tamen unus equus.
Ex tumulo rursum si quando CALIGULA surget ,
Hic Romæ fieret , quod puto , Consul equus.
NB. Historia doceat , quod Caligula equum suum Consulem
creare Cogitaverit.

De Bibliotheca Cæsarea.

Huc age , quisquis amas alienas visere terras ,
Quisquis amas tumidi visere regna sali.
Aut si suadet amor Garamantes adire , vel Indos ;
Eoique trahit magna cupido soli.
Huc age : quippe Sedens alienas ibis in oras ,
Et graderis , nulla dum statione moves.

De eadem.

Si tibi tantus amor cælestibus esse sub oris ,
Hic Pauli raptus perlege : raptus eris.

De eadem.

Est hominum quoddam genus , ut si bella referri
Audiat , ardenter bella videre petat.
Sed quia tam tenero vita capiuntur amore ,
Bellica mors illis cernere bella vetat.
Huc timidum procede genus , tot bella videbis ,
Te nisi fors revocat , perlege bella , timor.

De eadem.

Abdomen si pingue tibi , si vastaque moles
Corporis , aut venter tædia mille parit.
Pharmacæ si nunquam profundit , & obesa manebunt
Membra , dabit præfens pharmacæ certa locus ,
Attenuant nimias Musarum dulcia vires ,
Et pingue longa perdit ab arte cutem.

Donec mors horam de Cæsare fortè statutam
 Expetet : astrices machina siste rotas,
 Aut cursus præverte tuos , ut nesciat horam
 Cæsaris , & summum mors malefausta diem.

De eodem.

Non bene laudatur , si machina seriùs horas
 Indicat ; aut citius denotet illa suas,
 O utinam flueret mensura duplice quævis
 Hora , trahatque suis tempora longa moris !
 Carolus ut nostra longævus vivat in urbe ,
 Et reliquos duplicet quælibet hora dies.

De vigilijs in Aula.

Rectius in tota miles vigil excubat Aula ;
 Hic Mars : progeniem Mars habet ergò suam,

De Sacello Aulico.

Procidit hic positō Majestas regia Sceptrō ,
 Et Majestati servit , humique jacet.

De eodem.

Hic sacra prostratus sua pulvinaria Cæsar
 Fulminei sternit Numinis ante pedes.
 Numinis ante pedes Sceptrum , diadema , coronam
 Ponit , & ardentes fundit ad astra preces.
 Hic thronus , hic solium , Majestas , purpura , fastus ,
 Subdita sunt summo regia signa Jovi.
 Ergò dabis caam CAROLO , Deus optime ! vitam ,
 Quippe diu servum se cupit esse tuum.

De Palæstra equestris nuper extructa.

Huc Cave , nè venias , quicunque perosus es artes ,
 Te pudeat nunquam discere ; discit equus.

De eadem.

Advolat huc hominum genus omne , puérque , senéxque ,
 Mistaque Palladiæ plurima turba Scholæ .
 Quisquis es arte rudis , resonam nè tange Palæstram ,
 Hic asinos docilis vix tolerabit equus.

De eadem.

Quis quis opes cumulare stades, accede : latentes
Thesauros multo fænore semper habes.

De eadem.

Invenies variâ conscriptos genie l'bellos,
Acris hic est Galli : Teutonis ille liber.
Hoc ego sum nuper miratus in æde quietem,
Dum Gallus nostri Teutonis hostis erat.

De Armamentario.

Quis quis es hostis, abi ; Mars inter bellica sopit
Æra ; papaveras hic trahit ille moras.
Tu cave, nè somnum turbes, sœvumque soporem ;
Fiet enim vigili mors tua Marte vigil.

De eodem.

Aerane sint vitæ patiūs, mortisve ministri,
Ambigo : conservant nempe, simulque necant.

De eodem.

Aerugo potius, quam constans conterat usus
Arma, togam satiūs quam fera bella precor.
Parcite vos cives : vox est temeraria vatis,
Hæc mala dura vobis, non nisi fausta precor.

De eodem.

Hactenus est variis mors ossea picta tabellis,
Hic mors cum socio plumbea Marte jacet.

De colosso Mariano in foro Majori.

Aurô fulgidior Phæbo radiante colossus
Emicat, ac oculis invida tela jicit.
Dicitur à Phæbo verum conversus in aurum,
Quæ tamen & vati tam pia fama placet.
Ut scriptura refert, est Virgo Solis amictu
Nobilis : auriferam Sol dedit ergo togam.

De Aula Episcopali.

Pastorale pedum dum carmine metior, opto :
Ut mensura pedum versibus apta fluat.

De eadem.

Hic sacra Romuleo fulgescit purpura fastu,
Ausonios inter purpura digna Patres.
Cernitis instructam donis hic omnibus Aulam,
Solaque Romulidum nil nisi clavis abest.

De eadem.

Præsentem coluit diversus Episcopus Aulam,
Est igitur variis nobilitata virtis.
Sideris hic instar mita pietate resulfit:
Séque magis populo præbuit iste facem,
Hic alias rursum summa bonitate regebat,
Quique suis placuit civibus, alter erat.
Denique quot summos hæc viderat Aula Ministros,
Magnificæ tot erant lumina summa domus.
Quæ dispersa priùs miraris, cuncta sub isto
Aulæ supremo præside rursus habes.

De Confistorio in Aula.

Huc agit ignifero conjux succensa furore,
Quando, marite! tibi jurgia sœva movet.
Et sine vult mensa, thalamo sine vivere: forsitan
Quando maritali garrula fuste luit.
Donec longa fames, rediensque cupido furorem
Sopijt; ad mensam mox, thalamumque reddit,

De Xenodochio Civili.

Hæc patet à senio confectis civibus ædes,
Civis in hac tradat vivere quisque domo,

De eadem.

Claudicat hic baculò manibus suffulta senectus,
Quippe senes rectos dedidicere gradus.

De eadem Peregrinos per triduum suscipiente.

Ista domus triduo Peregrinos suscipit omnes,
Quando pius Romam cernere svadet amor,
Hic ego morbosos Parcarum credo timere
Tela; Peregrinos nam cupid ista domus.

De eodem in Seneculas.

Quamvis utat agros ferventi Sirius astro,

Hic tamen ante focum garrula friget hyems.

De eodem in morbidos.

Hectica, Cancer, Hydrops, Scorbucus, anhelitus æger,
Plurâque sunt ista talia monstra domo.

Hic screat, hic tussit, gemit ille, sed iste dolorem
Supprimit, atque malis collachrymando silet.

Pharnacia nil prosunt, non est medicina dolori,
Cùm mala sunt longis inveterata moxis.

Quisque sua liber fieri vult tabe : quid ergò
Horretis mortem liberat ista malis.

De mola in Xenodochio.

Hic mola versa boum declamat "tractu," *garrula*

Et frangit Cererem, Triptolemumque terit,

Triticeas parat illa dapes, jejunaque præbet
Fercula; dátque gulæ, lautijsque fami.

Sed mihi plūs istis dapibus bos ipse placeret,

Quòdque molam versat, quàm mola scabra coquit.

De eadem.

Ecce ! diem totam graditur bos iste, nec unquam

Ulterius prima de statione movet.

De eadem.

A bobus hæc agitur mola, quid nunc gratiùs optas?
Jejunas pinguis dat caro quippe dapes.

Cerevisia hic coquitur.

Hic tibi pergratum dant hordea pinguia potum ,

Diminuētque sitim flumine cocta Ceres,

Pace mea sitiant alij cerealia posthæc

Pocula, triticeos, hordaceosve scyphos.

Tu mihi , cùm sitiam , semper plūs , Bacche! placebis,
Sola Ceres nimium ventre latrante placet.

De eodem, in coctores.

Este procul vinô poti , si quando coquendæ

Cura venit Cereris, non amat illa merum.

Sobria mens petitur, nam posset obesse Lyæus,

Quando natant nimiō turgida membra merō.

Ebrietas coquitur, multoque labore paratur,

Sobrietas Cererem tutius ergo coquit.

In vetulam.

Hic nuper stupui jam bino lumine lippam,

Collaque sumosam, gibbiferamque senem,

Rursus Aristoteles utinam si viveret! isthac

Jam nova, quod monstrum fæmina, causa foret.

De fundatione.

Hic nuper lusci sum captus amore puelli,

Huc puerum cæcus fortè locavit Amor.

NB. Hic etiam proles illegitimò thord genitæ educantur.

Juventus à ludimagistro informatur.

Indocilem pueris prohibetur ducere somnum,

Discentes quando tempus, & hora volunt,

Sed quoniam juvenis capiebat somnia cocles,

Bis puer ad ferulas, terque vocatus abiit.

Non meruit pœnas, oculò qui dormijt undò,

Plenus eram somni, parce Magister! ait.

De eodem.

Hic studio doctrina pari, pietasque coluntur,

Araque iam curas, pagina jämque facit.

Esse Deum patrem discet sine lege juventus:

Hie alium nescit plurima turba patrem.

De Domo Pignorum.

In pignus thalamum nuper dat fæmina; feci,

Ut mihi sit lectus cimice tutus, ait.

De eadem.

Exuit hic vestem bibulus, pignusque reponit,

Possit ut ad dulces ille redire Scyphos.

Vaticinor bibulo, nisi pocula sveta relinquat,

Forte brevi pellem perdet & ille suam.

De eadem.

Huc gladios, vestes, tunicas, velamina, pallas
 Paupertas dura sorte perempta locat,
 Divitias, & opes tanto fudore paratas
 Prædatrix subito devorat ægra famæ.

De Domo monetaria.

Malleus hic formam supremi Cæsaris æra
 Fingit, & à doctis prodit imago fabris.
 Hic tot millenos Cæsar jam pertulit ictus,
 Ut placeant populo Cæsaris ora suo.

De eadem.

Fossa solō rapidis hic ignibus æra liquecunt.
 Ante quod est terræ gleba, moneta modò.
 Venditur hæc pretio majore, sed illa minore:
 Nigricat, hæc etiam candet, & illa rubet.
 Nullus quando tibi, dic, numerus, avare placebit?
 Sit ruber, aut candens, sit nigerille placet,

De Academia pictoria.

Quando tristis hyems Boreali frigore sævit,
 Hic tamen optato germine vernal ager.

De eadem.

Hic vigil insudat docto conamine pictor,
 Nudatique videt brachia tensa viri.
 Utque suam pictor vivaciùs exprimat artem,
 Huc vivos meritò collocat aula viros.
 NB. Stant viri immoto, atque nudato corpore, qui se pictorum
 oculis exhibent.

De eadem.

Hic socio cum glire rapax fel mansit amicus,
 Atque canis leporum dormiit ante pedes.

De eadem.

Vidi nuper ego, quod flamas inter avernè
 Pinxerit hic quis, frigueritque manus,

De Pictoribus.

Esse Deos variis depingunt monstra figuris,
Semibovésque viros Semivirósque boves.
Cornua confingunt humeris, capitique Deorum,
Et facie formant squalidiore Deas.
Svādeo, cūm tempus supereſt, nunc definc pictor;
Monstrorum renount Corpora ferre Dij,
Tot versos homines nescis in monstra Deorum
Irā, tot Stygiōs jam subſiſſe lacus?
Nī cessas pictor, (vati nam credere debes)
Imponent capiti cornua certa Dii.

Ad pictores.

Dæmona fac fugias pictor; te noscere dæmon
Pictorēmque suum forsitan habere voler.
NB. Sape pingunt Diabolum.

De curia Civitatis.

Hic sua perpetuae figunt penetralia curæ,
Litibus & curis curia nulla vacat.
Huc reus, hic Judex: huc sons, hic grande tribunus,
Mansifles potius si mala causa domi.

De eadem.

Cæca quidem Themis est, sed librâ ponderat æquâ,
Nē nimium Themidi credito: cuncta videt,

Cæcus in lite.

Nuper ut injuktam, quâ causâ nescio, litem
Coram supremo Judice cæcus agit.
Subrisit Judex, dum litem pacat, & inquit:
Cæcus, quod mala sit causa, videre nequit.

Claudus in lite.

Huc etiam claudus sine litis pondere fertur,
Verba movens rauco litigiosa foro.
Jurgia quando tamen Judex discusserat, inquit:
Claudicat hæc uno tam mala causa pede.

Mutus in lite.

Hic leges, Codex, jus, consuetudo, tabellæ,
Plebiscita forum plūs ratione movent.

Nil muti timeant, spondet bona causa favorem,
Jus loquitur : mutis pagina verba dabit.

De eadem.

Provida fæmineas non audit curia lites :
Vir bone! si fors es fæmina, vade domum.

De domo tribunalitia.

Per scalas est ista domus subeunda, viamque
Fur timet : ad scalas hæc via nempe vocat.

NB. Mortis rei in hac domo condementur ad patibulum.

De eadem.

Ebrius hic egit nocturno tempore rixas,
Et nihil ille Themis, Justitiāmque timet.
Ac secum loquitur : Si fors Dea cæca videret,
Nocte tamen tenebris capta videre nequit,
Interea captus culpam luit ille bacillis :

Zoile, nocte Themis, dic mihi, nōnne videt?
NB. Nebulones nocturni baculis aut nervo bubulo plectun-

tur.

De eadem.

Nunc domus hæc punxit, nunc est addicta favores,
Hos habitant Socij terror, amörque lares.

In Conjuges litigiosos.

Eccœ, maritali conjux jam fessa bacillō
Judicio supplex facta requirit opem.

Conqueritur fustes, & verbera mille recensens
Incipit affuetas imbre rigare genas.

Commotus lachrymis Judex de more maritum
Advocat : ille metu nil revocatus adeſt.

Exprobrat hunc Judex, objectat crimen, & ægros
Fustes dum longè dinumerabat, ait :
Plūs nimiō mensura tibi defecit : abibis,
Horribilique dies carcere quinque iues.

Vir reddit : mensura mihi nè pristina defit,
Duplice mensura fæmina prava luet.

Jusititia apertis oculis exhibetur in statua.

Cæca quidem Themis est, oculis hic cernit apertis,
Ut possit Momos illa videre suos.

Reus ad Numellas exponitur.

Quando theatalis reseratur visio, mille
Hic Spectatores unica scena facit.

Otiosæ fæmina virgis cæduntur.

Otia sæpe luit Sævis hic fæmina virgis,

Gignit enim centum criminæ pigra quies.

Tradâsst potius tripodem, Scopâsve parâsstet,

Non luerent Scopis terga parata novis.

*Reus Capitis ad funem condemnatur, & in domum
tribunalitiam adducitur.*

Dic ree ! quando venis, quid vult hic anhelitus æger ?

Ecce, subest pedibus saxeæ scala tuis.

Libera fors potius capies respiria, quando

Subdetur pedibus ligneæ Scala tuis.

In Eundem.

Despicit hic terram, petit alta, solùmque recusat,

Aeriâmq[ue] dein vult habitare domum.

Zoilus, en ! reddit Causam: variatio rerum

Oblectat fures, Collâque stringit, ait.

In eundem.

Nuper ubi meritæ fertur sententia mortis,

Ut laquei pœnâ, funéque prædo luat.

Ach ! ait: ante diu si funus triste fuissim !

Qui modò tam duras cogor obire vices.

Quid misér inclamas, Lachesinque precando fatigas ?

Funis, non funus, sur tibi finis erit.

In eundem.

Vix tibi cùm virides ætas promiserat annos.

Aut stertendo dies, aut sine fluge trahis !

Nónnæ piæ toties Sprevisti jussa parentis ?

Dum geniō præceps in tua fata ruis.

Te pariter nunc terra Parens , homo perdite ! nescit,
Quem non vult tellus, rectius aer habet.

Ejusdem querimonia.

Læta celebravi socialia pocula Fratrum ,

Et periit gratō facta rapina merō.

Sæpe mihi nimis doluerunt guttura Baechō ,
Nunc magis injecto guttura fune dolent.

In alium ad funera Condemnatum.

Moverunt toties tibi collipendia bilem ,

Qualia cuncte forent , displicuere tamen.

Nunc tibi carnificis nova collipendia fecit

Dextera , nec misero libera colla finis.

In alium furem avitum.

Audierat prædo se diro fune ligandum ,

Ast nihil horrificum palluit ille diem.

Clamat ovans : Signata premam vestigia patris :

Charus ubi pater est , Filius esse cupit.

Pinguis & obesi prædonis querimonia.

Sæpe mihi dixit medieus ; Commotio prodest ,

Motus enim constans est nisi vita nihil.

Heū ! quām longa mihi posthac commotio restat !

Forte mihi fient marcida membra nimis.

Alterius querimonia.

Dum vixi , corvos dilexi semper : & unus ,

Quem nidō rapui plus mihi charus erat.

Quando tamen carnes objeci , gutture rauco

Cantavit solitum deglutiendo melos.

Nunc iterum corvos pasco , carnésque ministra ,

Pabula donec habet , fida volucris adest.

In latronem condemnatum.

Ipsa latrociniū stupuit , cædésque scelestas ,

Et tintas crebro sanguine sylva manus.

Quippe tot innocuos crudelis latro necavit ,

Nunc quoque latronem mors latro facta necat.

In furem condemnatum.

Cernere quisque petit super alta sede locatum,
Supplicique reum percita turba stupet.
Exspecta modicum: vix unica præterit hora,
Altius hac iterum sede locandus eris.

NB. *In alto curru vobuntur ad patibulum.*

In homicidam ad ensim Condemnatum.

Mentiris, gladiô cùm te vicisse superbis,

Quomodo vicisti, quando mucrone cadis?

Querimonia litterati cuiusdam ad ensim condemnatum.

Palladiis læsi quoque pondus inutile Scamnis,

Ast illud memoro, quando Poëta sui:

Debueram colli primam producere longam,

Uno nunc icta fit mihi prima brevis,

Querimonia famina ad gladium damnata, quæ par-
tum suum jugulavit.

En pretium Veneris! gladio submittere collum

Cogor, & extincta prole subire necem!

Quid feci demens? quò me meus abstulit error?

Scivi: quòd possit lædere colla Venus.

NB. Chyrrurgorum testimonio morbus veneris collo præ-

mario nocet.

De Bibliotheca Windhagiana.

Quisquis frigescis, dociles intrato penates,

Inter enim Musas cura, labórumque calet,

Huc adeant factio ludorum sine cohortes

Palladis; ad matrem nam bona turba venit.

Ad eadem.

Hic æstate nives media: gelidoque Decembri

Sæpius inveniet fulmina mille sophus.

In Lectores in Bibliotheca.

In Senem.

Hic reliquis socius tumulo pede proximus uno

Authores tremulo perlegit ore senex,

Nescio, quid diseat, sed judico, forsitan illud:
Quonam securum tramite mortis iter.

In Parvulum.

Parvulus ingentem consuevit volvere librum,
Quémque suis manibus vix tenet, ille legit.
Rem crebrò miratus eram, sed cogito mecum,
Fortè caput magnum parvus habere volet.

In Gibbosum.

Ex reliquis gibbosus erat notissimus hospes;
Absens quando foret, vix fuit ulla dies.
Ille tot Authorum conscripta volumina tractat,
Ut numerum fructus nesciat ipse sui.
Nam nihil addiscit, sed inertes transigit horas;
Quique rudis venit, semper ut ante redit.
Quid caput intendis? potius da tergora libris,
Sic saltem fies, si male discis Atlas.

In Magistrum Arithmeticæ.

Vix ubi quarta sonat, rursum de more redditur;
Ultimus hic quoniam terminus, omnis abit,
Doctus Arithmeticæ pro more diutiùs hæsit,
Qui nisi percrebrò commonefactus abit.
Rem tamen exosus, qui curam gesserat ædis,
Exprobat; ac irâ præcipitatus ait:
Semper Arithmeticæ studiosus inutilis hæret;
Fors quatuor nunquam sat numerare potest.

In alium.

Hic quidam petiit libros Nasonis amorum,
At liber illicitus non datur iste legi.
Mox ait ille, solet qui libros ferre, minister:
Nunquam Naso tibi sed modo nasus erit,
NB. Nasum referre id est eludi.

In ruffum.

Hac ego sum nuper ruffum meditatus in æde,
Qui nimio studij raptus amore calet.
Ille magis semper vires, studiūmque coegit,
Visa sit ut doctum lambere flamma caput.

In cerebro latuisse nihil de stramine credo,
Conflagrasset enim, dum calor iste, caput.

In illos, qui dormiunt in Bibliotheca.

Hic quoque cum doctis pix semper inutilis haeret,
Inter & Aonios est pigra turba greges.

Incumbunt equidem foliis, sed tempore toto
Vixta soporifero dant sua membra Deo.

Nescio, cur libris recubantes somnia captent,
Somnia fortassis posse docere volent.

In illos, qui tempore hyemis propter calorem intrant.

Horrida quando nives dat bruma, minaxque December
Contrahit adstrictas ore tremente manus.

En! numerosa cohors patescactam currit ad aedem,
Fornaci quivis proximus esse cupit.

Optatumque capit frigescens turba calorem,
Saltem quando nihil calluit, illa calet.

De Universitate.

Palladios mirare greges: en, provida natos
Plus quam millenos unica mater habet.

De eadem.

Hic locus assiduis doctorum litibus ardet,
Doctaque dat centum jurgia cuncta dies.

Sat bene, quod nunquam clamatrix femina discat,
Hoc aeterna foret lotio, lisque loco.

De eadem.

Acri ter hic Thomas nunc propugnatur Aquinas,
Alter Aristotelem cum ratione citat.

Author uterque gravis, gravius dissentit uterque;
Jam scio, quis vincat, victor uterque manet.

De Facultate Theologica.

De Theologia omnium Scientiarum regina.

Quid natura stupes Septemplicis oslia Nili,

Quid vaga fulmineæ tela trisulca facis?

Nil adeò magnum totus complebitur orbis,

ARS SACRA quod pretio non praedita suo.

Hæc omnes numeros divina scientia vincit,
Quod tria sunt unum, sola probare potest.

De eadem.

Tu mihi bellatrix meliori jure vocaris,
Hæreticis etenim Spicula mille paras.

Te duce quisquis erit constans certamine miles,
Non poterit mortis tristia tela pati.

De controversiis Theologis.

Sub Styge Sulphureas descenditur urere flamas,
Pars docet infernas igne cremare Specus.

Pars tamen oppositum sentit, graviterque repugnat,
Flammarumque loco tristia mille docet.

Fatique Tænaridum, mala cuncta, necemque fatetur,
Squalorémque Domus, tristitiamque loci.

Ast qui non capit is veros ibi condier ignes,
Ne quoque vos capiat tam mala flamma, precor.

In hæreticos.

Est gravis hæreticos lis inter & orta fideles,
Num sit post mortem tertius ille locus.

Ast Romana fides loca purgatoria semper
Afferit, & multa cum ratione probat.

Desino mirari, quod mendax hæresis ignes
Præter avernales non superesse velit.

Non sunt pro gravibus loca purgatoria noxis,
Hæresis hinc alibi crimina magna luit.

In Eosdem.

Sacramenta fides septem Romana docebit
Semper, & à primo tempore ritè docet.

Hæresis econtrà variato dogmate miscet,
Nunc tria, nunc etiam non nisi bina docet.
Nescio, quid causæ subfit: sed credo, Lutherus
Perdiderit libris cetera fortè suis.

In eosdem.

Hæreticus toto pâllescit territus ore,
Quando sacerdotes forsitan habere probat,

Quip-

Quippe potestatem collatam dicere nescit;
Unde Sacerdotum gratia facta, latet.
Ast aliqui latuisse fidem per Sæcula veram,
Lutherus donec venerit ipse, docent.
Miror ego, sed quæso, fides ubi vera latebat?
Lutheri calamô fortè retenta fuit.

In eisdem.

Hæresis oretenus vetat, ut confessio fiat,
Peccavi; solet dicere, parce Deus.
Si satis est, ô magne Deus! tibi dicere tantum
Peccavi; merito cetera verba negat.

NB. Non quilibet qui dicet: Domine, intrabit regnum
Cælorum.

De Facultate Juridica.

Jure capit magnum juris prudentia nomen,
Author enim Cæsar Justinianus erat.
Et nocet, & prodest: justos amat, odit iniquos;
Hinc *justis* merito Justiniane places.

In lividos Juris Consultorum.

Continet innumeratas juris prudentia leges,
Ut finem studiō vix reperire queas.
Est igitur vastum mare, causarūque refertum;
Est mare, quod curis, quodque labore scatet.
Siquis adhuc posthac te presserit, invide! livor,
Omnia tam vasti tu bibe falsa maris.

In eisdem jurisconsultorum lividos.

Pauper ubique jacet: Sic mendax judicat orbis;
Ast quoque pauperibus jura, forūmque patent,
Id fuit IVONIS toties pietate probatum,
qui certam misericordia ferebat opem.
Injusti potius juris præcepta sequantur,
Ivonis Scalas ut reperire queant.

NB. Scala S. Iponis viam ad cælum notant.

In juristam omnia negantem.

Non miror, si vera mihi jurista negabit,
Jus quoniam didicit, singula Jure negat,

In Studiosum Juris factum opificem.
Jus Sapuit Civile prius, legesque sciebat,
Nunc Jus, si quod habet, Sorbile manè sapit.

In eundem Matrimonio junctum.
Forsitan incipiet fructu meliore Novellas,
Quando novum pleno Codice corpus habet.

De Facultate Medica.

Sceptra, corona, duces, claves, toga, purpura, fasces,
 Mortis ad imperium, quid quid in orbe, migrat.
 Ast medicina potest minitantes ludere Parcas,
 Ultrix Parcarum sic Medicina manet.

De eadem.

Vita solet dici fulvō pretiosior aurō,
 Nam superat cunctas vita salubris opes.
 Quisquis es ægrotans, cum fert medicina salutem,
 Nonne tuis opibus plus medicina tulit?
 Hinc medicos odiſſe gravis dementia dici
 Debet: amat medicos, vivere quisquis amat.

De eadem.

Jure diis medicos prudens Sociaverit orbis,
 Nam reddunt vitam, diraque letha fugant.

Ad Medicos.

Credo, quod insidias vobis mors undique faxit,
 Ultores mortis mors quia ferre nequit.

Ad eosdem.

Cum mors dormitat, medicus quoque somnia captat,
 Vix ubi mors vigilat, debet is esse vigil.
 Si vocat ægrotos mors flebilis, ille vocatur,
 Alternasque ferunt mors, medicusque vices,
 Sic ego vos vitæ Socios, & mortis opinor:
 Mors Socios metuit, vitaque semper amat.

In medicum auri cupidum.

Dat Gallenus opes, dat justinianus honores
 Propter opes medicus ſepe Spopondit opem,

De Medico Ægrotante.

Curavit toties varias medicamine tabes,
Jämque sua patiens factus in æde jacet.
Convocat hic Socios, obtestaturque medelam,
Atque sibi verbo supplice poscit opem.
Vos modò si medico forsan prodeesse nequitis,
Non medicus: patiens nunc sibi querit opem.
NB. *Medice cura te ipsum.*

Medicus jacentem in podagra salutat manibus.
Dùm medicus dextram misero porrexerat, inquit
Æger: nolo manus, da mihi, quæso, pedes.

In Hydropicum.

Ut vinô caveat, medicus persuaserat ægro,
Posset enim nimius rodere membra calor.
Vix ubi suapor abest ad pocula confugit æger,
Evacuatque suos ventre natante scyphos.
Ac ait: Hydropico vinum potare licebit,
Nam semper fieri postulo liber aquis.

In astuantem fibre maligna.

Quando maligna febris ferventes incitat artus,
Est medicina quidem prima carere merô.
Ecce tamen! calidis servescens motibus æger
Vite nova toties munera parta bilit.
Inquit enim: mihi nulla sitim levat unda, nec unquam
Tollit; Sed vinum dum bibo, poto satîs.
Audiit id medicus, rabie qui percitus inquit:
Post tres, nî cœsas, sat bibis ergo dies.

In Melancholicum.

Phasmata mille, Sopor tristis, constrictio circum
Pectora, ventriculi coctio nulla, timor.
Sic ait infirmus, medicasque recurrit ad artes,
Sed tristem timor, ars nè quoque fallat, agit.
Ut medicus vidit, quisnam sit morbidus, inquit:
Non ego, tu curas phasmata, quando times.
NB. Curant Melancholici sua phasmata, id est cordi
habent.

In Doctorem qui laborat Podagra,
 Quis dolor in pedibus, cruciatus quantus, & angor!
 Ac si membra mibi diriperentur, ait.
 Credideram doctum quovis me jure vocari
 Discentisque diu deposuisse vices.
 Ast mala discipulum rursus me podagra fecit;
 Impatiens cogor discere: disco pati.

De Facultate Philosophica.

In Platonem.

Plato tulit miris de luna dogmata causis,
 Quæ modo posteritas obstupefacta legit.
 Hinc homines lunæ valles habitare docebat,
 Id tamen à nulla sat ratione probat.
 Crediderim potius superos fecisse Platoni,
 Inter lunatos ut colat ille greges.
NB., *Inter Turcas in Tartaro.*

In eundem.

Est implume, bipes animal pede pergere recto
Quod solet: hoc hominem dixerat esse Plato,
 Fecit Aristoteles implumem corpore gallum,
 Ac ait: hic hominem Conspice Plato tuum.
 Hinc crocitat Platonis homo, rurique petendus,
 Est foris agricolæ tecta, larémque colens.
 Nunc vice conversa supremas venit in urbes,
 Et Platonis homo regia tecta colit.
NB., *Homo gallus gratus est regibus.*

De Secta Pythagorica.

Arcta Pythagorici docuere silentia: mirum
 Nil igitur, posthac hæc schola quando filet;
NB., *Doctrina Pythagoræ exolevit.*

De Secta Epicuri.

Præcipit humanæ solatia plurima vitæ,
 Dulcissimisque dies vult Epicurus agi.
 Hæc doctrina, licet multis rationibus exul,
 Nunc aliud ficto tegmine nomen habet.

Vitáque

Vitâque tam mollis nunc vita polita vocatur,
Plus sistema tuum nunc Epicure! viget.
Quis tot Philosophos poterit numerare per orbem?
Nunc Epicureus pluimus esse cupit.

De Secta Stoica.

Stoicus afferuit; nunquam convertere mentens,
Quodque semel fixum pectore, semper erat.
Quæ doctrina tamen toto ridetur ab orbe,
Nemoque, dum quis Stoicus, esse cupit.
Nam modò constantem facit inconstantia quemvis,
Stoicidas igitur nil nisi mundus habet.

Secta Peripatetica.

Scripsit ab æterno terramque polumque stetisse
Doctus Aristoteles, quem Schola cuncta colit.
Ecquis Aristotelis poterit numerare sequaces?
Mens tamen Authoris non habet ista locum.
At ego nunc contra communem dicere tento,
Quando stagiræi mens placet ista ducis.

Mundus ab æterno stetit, id ratione probabo:
MUNDUS, qui mundum jam stetit ante, fuit.
NB. Deus est ab æterno, qui purus, & mundus est.

In desides, qui brevi philosophia valedicunt.
Temnit Aristotelem quedam studiosa juventus,
Vixque salutavit limina prima, redit.
Temnit Aristoteles asinino ponte ruentes,
Cautius ergo brevi grex asininus abit.

In Philosophum, qui nomen militiae dedit.
Vos modò Spirituum, cerebrisque fatigia, Musæ
Ere procul! rigidus Mars magis arte placet.
Jam propè futilibus studiis duo lustra removi,
Atque fatigatum nil nisi porto caput.
Quid malecautus ais, quò te tuus incitat error?
An fessum studiis displicet usque caput?
Paulatim modicè: vix sol quater aureus exit,
Et caput, & baculo tergora lassa feres,

In eundem.

Quid mihi Philosophum sapientem proderit esse?

Pauper Aristateles cogitur ire pedes.

Militiae potius nomen dabo, bellaque ferrum,

Et mucrone magis, quam ratione geram.

Vado, bonum tibi grator iter; quia nempe deinceps

Pauper Philosophus cogitur ire pedes.

In Philosophos bibulos.

Sunt aliqui, totu qui tractant pocula cursu,

Plusque movent pleni, quam bona scripta, Scyphi.

Hanc ego pra reliquis doctam volo credere turbam,

Artem quippe suis imbibit illa Scyphis.

In eosdem.

Fertilitas campis, fructusque madore paratur,

Atque manet sterilis, dum caret imbre seges.

Quis mihi fructus? amat sitibundus dicere; campus

Hic disputandi quando madore caret.

In Philosophum potatorem.

Corpora componi nec ab igne, nec aere dicis,

Nec Terram, nec Aquam Principiare cupis.

Id satis experior; nec aquas hoc mense bibisti,

Principiat melius corpora forte merum.

In eundem.

Affecula Philosophus fors iste Diogenis olim

Fiet; plena satis dolia semper amat.

NB. Diogenes Philosophus dolium habitavit.

In philosophum, qui cum cane frequentabat.

Cum cane Philosophum doctas adiisse palaestras

Nota satis longo tempore fama refert.

Nescio, quid cause lateat, sed credo: Caninam

Addidicit Sectam, Stoice! forte tuam.

NB. Secta Stecorum Canina vocatur.

De eodem.

En canis ad dociles accurrit sedulus ædes;

Et domini mordax accubat ante pedes.

Dumque silent reliqui, pariter silet ille : tacenti
Philosopho similem se probat iste Cantis.

In Philosophum clamosum.

Clamat hic : in brutis formas admitto, nec ignis,

Aut aqua principium corporis esse potest.

Primus Materies cum fit generatio, transit,

Compositusque vetus semper habere nequit.

Nec tua materies fortassis transcat olim

Ad corpus vetulæ : plus eris inde loquax.

NB. *Vetularum est semper garrire.*

In Philosophum silentiosum.

En, tibi Philosophum ! vincet fortasse tacendo,

Ignavis clypeus saepe tacere fuit.

In Philosophum inurbanum.

Odit inurbanum quicunque videntur, & audit :

Non satiis addidicit forsitan iste modos.

NB. *Inter ceteros Physica tractatus sunt modi,*

De Rethore quodam.

Rhetoricæ nuper studiosum discere miror,

In cuius facie vidimus esse cicer.

Disce tropos, mecum dicebam, disce figuram,

Disce tropos : Cicero forsitan alter eris.

De facultate Poëtica.

Garrula fert cunctos mentiri fama Poëtas,

Quomodo mentitur, quando Poëta Deus?

Mentiri credis si Lector amice ! Poëtas,

Forsitan eris quovis ipse Poëta die.

De eadem.

Plurima miraris per somnia dicere vates,

Desine ; nam somnos mille Poësis habet.

In Poëtam dormientem.

Tot reliquos inter quidam de more Scholares

Ore cubans ronchos ducere mille solet.

Excipit hunc solers clamosa voce magister,

Atque suis pigrum mandat abire Scholis,

Interea somnō factus vigil iste reponit:
Cur prohibes; vatum somnia Pindus amat.

In Poētam bibulum.

Gastalia dum potat aquas de flumine vates,
Ebria divino pectora fonte refert.

Iste Scyphos vacuat sub primo sideris ortu,
Ebrius est, miror si mala metra canat.

Poëss Viennensis per scalas est adeunda.

Hic sua per scalas cunctis adeunda Poëtis
Est Schola: fors citius scandere metra notant;

De eodem.

Ascendendo suam piger horret adire Poësim,
Jam scio: Pegaseum s' andere nescit equum.

De Transmigratione animarum in Pythagoram.

Transmigrare doces animas, variarēque sedes,
Stultius an toto, dic, quid in orbe fuit?

Fors tua, Pythagora! Sordentem quæret asellam:
Sic cum doctrina tu ratione cares.

In Philosopherum Ventosum.

En tibi ventosum! tunica fors omnia vincit:
Jam scio: sic ingens gloria calcar habet.

In fæminas quæ, subsistunt coram disputantibus.

Audit, & ad doctas stat crebro fæmina lites,
Quid miror: rixas fæmina semper amat.

De fonte, qui in medio fori nuper extructus est.
Quid mediō fons iste foro? dic Zoile causam;

Qui vada dulcisono murmure garrit agens,
Jam scio: cùm sacræ sit proximus ille poësi,

Vatibus ille vices sic Heliconis agit.

De horologio in Universitate.

Machina Palladias hæc suadet adire palæstras,
Pierisimque vocat, doctiloquūmque gregem.

Machina si quævis dociles velut ista vocaret,
Non tot spectaret mundus ubique pigros,

*In illos, qui de campana Scholastica varie afficiuntur.
Hanc amat, ac odit campanam multa juventus,
Odit quando vocat, cum valedicit amat.*

De Turri Mathematica.

*Turriculam mirare, domus supereminet omnes,
Scande: potes cæli fors numerare greges.
NB. Numeras Stellas, si potes.*

De Domo Universitatis.

*Philosophum capit, ecce! bonum, claudique pedellus,
Philosopho melior forte Sophista fuit.*

NB. Capiunt Sopbistæ.

De Carcere, quem Purgatorium vocant.

*Rite locum tristem tua Purgatoria dicis,
Errores purgat, grex Studiose! tuos.*

De carcere quem infernum vocant.

*Huc cave, ne venias quia, nulla redemptio restat,
Deperdes animam sub styga quando venis.*

NB. Rei capit is includuntur.

In Studiosum ob rixas nocturnas captivum.

*Egerat hic crebras nocturno tempore rixas,
Nunc diro clausus carcere triste gemit.*

*Ac ait: o quantis sunt lumina mersa tenebris,
Hic nox atra cubat, dum foris alma dies.*

Quid toties quereris nocturnas ferre latebras?

Noxia nunc tenebras nox tibi jure facit.

In captivum ob rixas gladiis habitas.

*Sim licet horribili detentus carcere, saltem
Pars adversa meo læsa mucrone luit.*

*Define mentiri, meritumque fatere pudorem;
Nam cutis ipsa tuo læsa mucrone luit.*

In captivum ob irreverentiam in Professores.

*Fors nescit præcepta decem: quia discere quartum
Debet, & emeritos plus ad amare Patres,*

In captivum propter debita.

Læta frequentabat magno convivia luxu,

Dum pro nectareis contrahit æra Scyphis.

Sed quia sperabat pinguem sibi reddere pellem,

Nunc in pelle sua , dum caret ære , luit.

*De Templo Collegii Academicorum.**In cujus summittate insignis pictura.*

Mirificas urbs tota manus , artémque stupescit ,

Quis fueris pictor nescio , vñctor erat.

De Venerabilis Societate Jesu.

Livor edax , maciesque tuos depaverit artus ,

Quando , quod hinc orbis maxima fulcra , negas.

Luctatur virtus , certat doctrina ; nec ullo

Arripiunt primum vindice bina locum.

Quid fuit ante Patres , nisi consternatio rerum ?

Extulit haereticum vipera multa caput.

Nonne Lutherus erat , mendax Galvinus , & Hussus ?

Nonne suum virus Zwinglius omne tulit ?

Hac modò docta cohors exhauserat omne venenum ,

Pallade fœcundos nam bibt illa Scyphos .

In lividos Societatis.

Sicne Patres etiam divexat livida tabes ,

Unde stat optato mundus uterque gradu ?

Jam scio , nil sacrum non rodit lingua canino

Dente duplex , tacitus singula livor agit.

Dic mihi , præcipitem quis agat te , livide , servor !

Cur notet innocuos perfida linqua Patres ?

Te docuit primo post incunabula vere

Aut pater , aut genitrix , aut nurus ipsa loqui .

Ast modò , quod melius fortasse loquaris , id unum

Ni scelerate negas , te docuere Patres .

Scholæ docentur à RR. Patribus.

Huc sua Palladiæ fixere cubilia turmæ ,

Largaque castalias unda propinat aquas ,

Vos

Vos igitur doctos urbs debet dicere Patres,
Nam paritis vestro pignora docta Sinu.

De Basilica S. Stephani.

Exterior fuscat templum Cathedrale nigredo,
Ut pius insideat pectora candor, adi.

In illos, qui negotiorum causā in templo conveniunt.

Sicne tuas onerant consueta negotia curas,
Ut socios sacrī ædibus esse velis?

Cūm moreris, faciet tibi plura negotia dæmon,
Cum sociis cælum vix reperire potes.

In illos, qui viæ ad ultimum sacrum comparent,
in bibulū.

Atria plena rosis cūm vix aurora repandit,
Concelebrat festos iste bibendo dies.

Ast modò potator divas ad Numinis aras,
Ultima pars sacri cūm peragenda, venit.

Ergò nequis satiare sitim? nisi definis, olim
Post vitæ stadium plūs premet ægra famæ.

In dormitorem tempore sacrorum.

Dormi, molle scelus! dormi, quia nemo nocebit,
Ante fores stygium eredo cubare canem.

N.B. Canes sunt in Custodiam dormientium.

In eundem.

Quando chori fratrum, sociisque vocare solebant,
Mox velut ex plumis igne premente salit.

Nunc tamen in seram dormitat languidus horam,
Dum nova fulmineo vota sacranda Jovi.

Jam scio, eur semper sacrorum tempore stertat;
Eliæ socius Forsitan esse cupit,

N.B. Dicitur Elias usque ad Antichristi adventum dormire.

In fæminas ob comsum serō venientes.

Postquam sat tepidis sovit sua corpora plumis
Fæmina, stertentem deserit illa thorum,

Orditürque suos ad amissum comere crines,
Jámque suam torquem, jámque monile petit:
Tanta trahit si cura comas ornare, Medusæ
Tu cave, nè crines post tua fata feras.

*In militem potatorem ad ultimum Sacrum
vacillantem.*

Ebria sat longis proflâsti somnia ronchis,
Surgis & à vitris atque sopore vigil.
Nunc tandem titubans divas prorumpis ad ædes,
Ultima dicendum cùm monet hora sacrum,
Est iter angustum, cæli quod dicit ad oras,
Angustâ titubans vix potes ire viâ!
NB. Nulla via titubantibus est ampla satîs.

In ebrium, qui ad Sacrum comparet.
Obliquos capit iste gradus, fors ebrius inquit:
Nescia turbari mens venit ante deum.
NB. Ebrius quia vinô turbatus, turbari nequit precibus.

De Choro & Musica.

O Deus! Ecce *fa*, mi tibi semper Musica clamat,
Suscipte tot querulos, ô Pater alme, tonos!
Quando *fa*, mi clamat, pauper vult musica panem,
O Deus! humanæ parcito, quæso, fami.
NB. Fa, mi, duo toni musici per contractionem latinam
docens efficiunt.

In garritores in Choro.

Cantantûm vox plena sonat, resonatque, quid ergò
Miror, quod crebro garriat iste locus.

De quatuor Organis Templi.

Huc gibbose veni, tot habes hic organa circùm,
Nam tibi deficiunt organa, quæso veni.

De iisdem, in Musicos garrulos.

Organâ sunt quatuor doctis pulsanda magistris,
Sed quæ pulsantur, sunt duo, (fama Canit)
Fortè tonis etiam capitur deus ipse duobus:
Ce, de volet, quando garrulus esse soles,

NB. Ce, de sunt duo toni Musici, quæ per contrac*tio-*
nem latinam vocem nempe, cede seu abeas, efficiunt.

De Imagine miraculosa.

Fluxit lachrimis ante bellum Turcicum.

Virginis ut facies mœstis stillaverat undis,

Oibi Christiadum fons sacer esse cupit,

Cæcis visum restituit.

Nè metuat tenebras, quisquis te, virgo! precatur,

Nam lucem coram te quoque cæcus habet,

Si rapuit visum fortassis cæca cupido,

Tot cæcis oculos da quoque, Virgo! novos.

Claudi Sanantur.

Da, pia virgo! pedes, dum carmen claudicat omne,

Nam claudi toties obtinuere pedes.

De altari, iu quo Sacra non leguntur.

Nobilis ara refert mira sub imagine Christum,

Nulla sacerdotes hic ubi Sacra legunt,

Fors cum Christophoro portatrix ara quiescit;

Absque quiete suum non feret illa deum.

Templum quinque habet januas.

Quinque fores habet ista domus Sacrata; memento

Dum venis, ergò tui vulnera quinque dei.

In illos, qui brevia sacra exspectant.

Esse pium credo currentem dicere Missam;

Ast audire, minus jam pietatis opus.

Fors Bacchi calices longos tractare soletis,

Nam sacros calices vultis habere breves.

In eosdem.

Si longè distat nostro polus orbe; videte,

Nè nimis ad Superos sit via vestra brevis.

De monitore garrientium.

Dum garritores toties monet iste, memento;

Pro verbis animum quod deus ipse velit,

In dormientem in templi.

Linquite stertentem, nam per tota somnia forsan
Ille deo loquitur, cælituōsve videt
Ecquis enim posthac tanta pietate flagrabit?
Nam jacet iste sacros Numinis ante pedes.

In eundem.

Forsitan ut Paulus, tres cælos raptus adivit,
Nescit enim, tota si quid agatur humo.

In illos, qui sub elevatione uno genu flectunt.

Nónne dedit deus ipse genu tibi flexible binum,
Unus Sincere deo das Scelerate genu!

Jam scio, quid causæ, nè par videare; supremo
Quando das unum, das minus ergò deo

*In pauperes inopportunè in templo elemosinam
exigentes.*

Quando piis precibus mens flagrat fervida, crebrè
Postulat hic nutu supplice pauper opem.

Sique stipem fortasse negas, tibi stabit að aurem
Improbus, & numos te sine fine rogar.

Disce Pater noster melius, mendice! precari,
Pro numis panem ritè precando voles.

*In fæminas, quibus prohibitum est fluenti palla
adire templum.*

Fæmina cinge latus, tunicam vult nemo fluentem,
Cincturus lictor, nî facis, Ecce, venit.

N.B. Abiguntur ex templo ejusmodi mulieres.

In easdem.

Nî piget, in stabulo sordentem conspice capram,
Quae cute, pelle, pilis sordida tota fluit.

Tu quoque fortassis caprina pelle teneris,

Aut quæris stabulum: Sordida quippe fluis.

De Turri S. Stephani.

Nubivagam natura stupet molimine turrim,

Sidera quæ refugo vertice Summa ferit.

Quando condet opus nisi sublimius olim,

Diluvium metuet forte Vienna novum.

Turris

Turris tam spatioſa eſt, ut lufus pyramidum iſs ejus
ſummitate exhibeatur.

Hic ego non ludam, ludentem territat aer,
ſæpius infelix aere lufus erat.

Cum in urbe noctu incendium eſt, ex turri lampas
accensa exponitur.

Hic vigil incautos attendit providus ignes,
Quando domus flagrant, turris & iſta flagrat.

Incendia diurna indicantur exposito vexillio.

Huc vexilla locant, cum plures flamma favillas
Evomit, & rapido jam strepit igne domus.
Signiferos meritò vigiles hos esse putares,
Si tamen auferunt littera prima, ſcies.

NE. Signiferos voce vigiles; quia vexilla exponunt, ſed littera
teram primam aufero, & manebit ignifer.

Campana magni ponderis à puella in turri suble-
vata eſt.

Sublevat insignem mirando pondere molem,
Atque tuo ponit parva puella loco.

Quando novum ſuspendit opus, turrisque locavit,
Suspendit multum viribus illa gregem.

De Epitaphiis Templi.

De Epitaphio Juris Consulti.

Hic tandem melius, juris Consulte! ſacrata
Post dictas leges mille quiescis humo.
Tot quia viciſti causas, legesque citasti,
Fortior haec mortis lex, quia vicit, erat.

De Epitaphio Belli - Ducis.

Mortis ad imperium totus migrat orbis, & ipſos
Cum muerone rapit mors malefacta Duceſ.
Hic galeæ supremus honor, tot tela, tot haſtæ,
Aureus umbo, ſagi gloria ſumma jacet.
Sub pedibus tua signa jacent, fortissime Victor!
Fors quia, cum venit mors fera, ſtare nequis.

De Epitaphio Episcopi.

*Omnia mors rapuit sacra; fortè reconditus urnā
Maximus Antistes nil nisi Sacra petit. * id est Missas.*

De Epitaphio Marionis Aulici.

*Vult tibi perpetuos quivis fulgescere soles,
Propter mellifluos, perpetuōsque sales.
Quando sales cessant, meliores cernito soles,
Ut, qui candebas à sale, sole modo! * subintellige can-
deas.*

*De Campanula, quæ à secunda ad tertiam pulsatur.
In bibulum.*

*Dum campana loquax horam notat esse secundam,
Ad domini famulus prandia cunctus abit.
Jam campana sonat, bibulus tamen iste remansit,
Audiērit nullos amplius ille sonos.*

In summitate Templi aves nidificant.

*Hic parit aligeras volucris numerosa cohortes,
Et sibi turba volans plurima tecta struit.
Hac, ego non miror, quod sit tam creber in æde
Angelus; aligerum nam parit illa genus.*

*De Turri versus aulam Episcopalem, quæ in suis rude-
ribus relicta, & vix ad dimidium exstruēta est.*

*Stultus, & hæc turris fatô vexantur eodem,
Namque petit stultus, turris & ista caput.*

Costa gigantis in Templo asservatur.

*Æde Jovis summa fervatur costa gigantis,
Bella Jovem contra fors luit iste gigas,
NB. Bella in Jovem gigantes morisse refert fabula.*

*Tempore obsidionis ponebatur in sumitate Turris
luna turcarum insigne.*

*Parce ferox hostis! turri stat luna bicornis,
Quando Viennenses obsidione premis.
Ecquid adhuc celebrem tam miro robore turrim
Æris ab accenso fæviūs igne petis?*

Parce

Parce precor, quoniam meritò tu luna vocaris,
Si nescis turri parcere, parce tibi.

De Cæmeterio extra Templum.

Forsitan exultant animo meliore sepulti,
Per soia cùm fertur panis in orbe Deus.
Quando celebratur Christi de corpore festum,
Ad tumulos fidibus Musica læta canit.

De eodem.

Hic recubate pii cineres : Benedictio vobis
Sit divina precor, sit fine fine quies.
Ista tot heroes umbrarum condidit aula,
Fors quia vita nihil, quam levus umbra fuit.

Epitaphium vitrarij.

Semper ego, vitrum nè frangam foitè, cavebam;
Mors vitam fregit : fors fuit illa vitrum.

De tumulo stulti.

Tot nisi stravisset mors crudelissima stultos,
Orbis stultorum plenus uterque foret.

De tumulo scrianiarij.

Mortis erat faber iste, piis qui manibus urnas
Condidit ; Ecce ! fabrum nunc habet urna suum.

De tumulo fossoris tumulorum.

Propter opes tumulos, foveásque parare studebat,
Incidit in foveam, quam sibi fecit inops.

Epitaphium Cæci.

Ductus eram baculò, socii ve reclinis adhæsi
Tergore, dum scivi, quod gradiebar, iter.
Nunc tamen inveni tumulum, baculòque carebam,
Fors, quia nescivi, quod gradiebar, iter.

De sepultura Cæci.

Migrasti tandem tardi sub jura Gharontis,
Pallida nunc tumulò dum tua membra locant,
Lux eterna tibi nisi lucet, quomodo cælum
Invenies ? oculò pauper utroque cares.

Sartoris Epitaphium.

Hoc jacet in tumulo multis venerabilis annis

Vir pius à filo , forfice , clarus acu.

Omnia sunt hominum tenui pendentia filo ,

Vix ubi mors rupit stamina , ruptus erat.

*Tempore dedicationis Ecclesiae exponuntur vexilla , ex
quibus nola pestorales dependent , quia Templi situm
pascua suisse narrant.*

Huc olim Corydon teneros eduxerat agnos ;
Pascit adhuc plures , hic modò pastor oves.

Fæmina Canes ex Templo expellunt.

Ecce ! canes abigit mulier , baculóque repellit ,
Mordet enim veluti fæmina cuncta canis.

De eodem.

Ite canes , sacræ prædatrix turba quietis !

Turbat enim stygius sat pia corda canis.

De Templo RR. PP. Benedictinorum.

Hic intrans domino benedic , acceptus in ista

Æde Jovi suinmo , cum benedicis , eris.

Nam quia sacra domus BENEDICTUM semper honorat ,

Hinc benedicentes postulat iste locus.

De ruderibus turrium ex obsidione Turcica.

Ista strues quondam supremas existædes ,

Utraque dum turris vexit ad astra caput.

Turca caput vobis rapuit , documenta dedistis ,

Nè quoque cor Turcæ , sed caput ante demus.

De Templo, & Collegio ad S. Dorotheam.

Hic sacra virgineo stat virgo Dorothea cultu ,

Invitatque pios plena favore procos.

Ite , Viennenses ! Sponsæ melioris amantes ,

Nobilis hæc certè Sponsa placere potest.

Ad RR. D. Dominos laudatissimi bujus Collegij.

Fulcræ Viennensis vos dicere Palladis ausim ,

Quos habet in gremio Diva Minerva suo.

Iverat æquoreas Pater Augustinus ad undas,
Dum trini voluit mystica nōsse Dei.
Augustine redi! non amplius ibis ad æquor,
Hic mare doctrinæ nam reperire potes.

De venerabili Collegio Pazmaniano.

Pergite constantis memores virtutis alumni!

Pergite Palladiis corda vovere choris.

Immortalis honor vestræ sunt præmia vitæ,

Immortale decus nomina vestra ferent.

Nam quia virtutum teritis, stadiūmque laborum,

Non poterit virtus vestra, labóre mori.

Ad eosdem ob vestem cœruleam.

Vos ego progenitos felicibus ominor oris,

Est idem vester nempe, polique color.

De Templo RR. PP. Barnabitarum.

Judicis extremi Michael stat in æde minister;

Semper erit domini plena timore domus.

NB. S. Michael in hoc Templo colitur.

In fastigio Templi à Michaele Angelo calcatur Lucifer.

Lucifer ante fores templi calcatur; & hostis

Iste suos fastus, flagitiūmque luit

Ante fores meritò calcandus Lucifer extat,

Hostis enim sacra non habet æde locum.

De eodem.

Quomodo Luciferum calcati posse putabo?

Est mihi, qui calcat, Lucifer ille magis.* *id est qui serv lucent.*

De Templo RR. PP. Capucinorum.

De aris ligneis.

Natus erat stabulô Patris suprema propago,

Primâque cùm vidi lumina, sprevit opes.

Hic mirare patres Christi pietate sequaces,

Quando Jovi summo lignea cuncta struunt,

Forte placet lignum, quia ligno vita pependit,

Et modò pendet adhuc unica nostra salus.

De iisdem in avarum.

**Aut manet ante fores , aut non accedit avarus ,
Vix puto , quod lignum possit amare tenax.**

Templum istud , quia valde calidum , copiosè acceditur.

**Quando nives tumidum constringunt frigore pontum ,
Et parit immites barbara bruma Notos.**

**Huc hominum pars multa volat , quia frigida grato
Hæc sacrata domus membra calore fovet.**

**Si tibi cor friget , velut anteà frigidus exis ,
Mansissent potius frigida corda domi.**

De Cruce , ante clausiri limen.

**Miror , quando crucem sub limine conspicor unam ;
Plus quam centenas hic habet ordo cruces.**

De horto monasterij.

**Jam scio , cur flores hortus ferat iste rubentes ,
Namque prii flores saepe crux natant.**

NB. Patres se crebro cadunt flagris.

De sepultura Cæsarum.

Horrida Cæsareis mors saeviit ipsa coronis.

Parcit enim nulli , quando coronis adest. Id est finis.

De eadem.

**Eripuit Lachesis sceptrum , capitique coronam ;
Nam decet æthereum sola corona caput.**

De Fonte in Monasterio.

**Gurgitis ex immo largis fons profluit undis ,
Da panem patibus , dant tibi rursus aquas.**

De eodem.

**Largifluis promanat aquis haec unda , bibitque
Urbs propè tota recens , quod fluit inde , vadum.**

**Si fueret vino fons iste , meroque Scateret ,
Capucinus inops quilibet esse volet.**

In illos , qui hunc fontem bibunt.

**Ebrius has nuper sitibundus venit ad undas ,
Fors ignem gelidis ille repressit aquis.**

In lippum.

Lippe quid huc sitiens curris , fontemque requiris?
Cùm tamen ex oculis fons fluat ipse tuis.

In bibulum , qui tantum manus ad fontem lavat.
Fonte suas lavat iste manus , potumque relinquit;
jam scio : nam vinô colla bibosa lavat.

*De Janitore , fratre laico , qui panem distribuit
pauperibus.*

Vix aliquot menses vitales carpimus auras ,
Incipimus panem jam rogitare patrem.
Iste pius crebro panem dat frater egenis ,
Quis fratrem laicum nunc neget esse patrem ?

Pauperibus distribuitur jusulum.

Siquid adhuc reliqui Patribus fortasse remansit ,
Omnia distribuunt , pauperibusque ferunt.
Cùm premit ægra fames , ad eosdem currit egenus ,
Nam datur hic gratis Jus , * caro , multa Ceres . * Id est
(jusulum).

Forsitan apud Patres si jus * venale daretur , * Id est juris
Vix ego juristas credo manere domi . (prudentia)

De templo RR. PP. Augustinianorum discalceatorum.
Quando deus Moysen prima sub lege vocavit ,
Nudipes ardentem constitit ante rubum.

Nec prius accessus patuit , nisi calce recincta ;
Nudari voluit nam deus ipse pedes.

Cùm venies istas motus pietate sub ædes ,
Hic cum Moysc tuos , quæso , recinge pedes .
Sic fortasse Jovi , Patribus sic fortè placebis ;
Nil magis ac nados hic amat ordo pedes.

Templum istud est aulicum.

Pace mea dicant hoc templum Cæsaris esse ;
Esse tamen Summi plus ego credo jovis.

Fulmen ante aliquot annos templo irruit.
Huc rogo , nè venias . quando pietate tepescis ;
Huc sua sunt Diyo fulmina missa jovi.

*In Templi medio Sacellum est Marianum.
Cernitur in media structum Jovis æde facellum,
Quo colitur Summi Mater, amorque Dei,
Virgine tu dignum medio stœre corde facellum.
Nam pia præprimis virgo facella colit.*

*Hic defunctorum Cæsarum corda asservantur.
Quomodo cæsaribus servari corda putabo?
Cùm tamen Elysias sint pia corda plagis,*

Monaſterium est penes mænia:

*Ecce, Patres mira semper pietate resurgent,
Nocturnisque choris, horrificisque flagris.
Fors quia vicinas habitant propè mænia sedes,
Se vincendo, satis vincere cuncta sciunt.*

*Hoc monasterium quondam à Patribus Augustinianis
de larga manica colebatur.*

*Hos monachi coluere lares, quos longior ætas
De larga manica nominat esse Patres.*

*Rursus habet domus ista sacræ pietatis amantes,
Pro manica largas plus amat illa manus.*

N.B. Sacra hac religio ex mendicitate vivit.

De templo RR. PP. Minoritarum.

*Crux miraculosa servatur, quæ super aquas Danubii
natâsse dicitur.*

*O divine super flumen quia, Christe! natâsti,
Nè quondam stygijs, fac, quoque mergar aquis.*

De eadem.

*Fortè stupes nequissime Crucem sub vortice mergi,
Quomodo mergetur Crux, ubi vita natat?*

De eadem,

*Quæ narratur ad S. Stephani Basileiam ex aquis fuisse
deportata, ubi tamen S. Crux non mansit, verum
miraculose ad templum PP. Minoritarum pervenit.*

*Hæc Sacra divinas Crux est delata sub ædes,
In numero circum concomitante choro.*

Rursus abhinc alias Crux cælica venit ad aras;
 Quod tandem mansit Crux veneranda loco;
 Forte locum pariter voluit Deus ipse secundum,
 Cessit enim primò Crux pretiosa loco.
 Dum moriar, pie Christe! loco me pone secundum,
 Terret enim flammis tertius ille locus.

De scala Sancta hujus templi.

Cum pia Sacratam condescendunt agmina Scalam,
 Semper adit flexo poplite turba gradus.
 Id quoque non miror, sic verius itur ad astra;
 Per multos flexus est adeunda salus.

De illo, qui pie scalas ascendit.

Iste gradus flectit fervens pietate per omnes;
 Lætus in extremo sine resurget humo.
 Hic pariter flectam, melius quia forte resurgam;
 Surgere cum lætus, flectere disco, velim.

De eadem.

Quisquis es in crimen proclivis, adire memento,
 Siquis ad hos flectit, non cadit ille, gradus. * Id est
 ē non peccat.

Ex hoc templo ad locum Calvariae extra civitatē
Cruces bajulantur.

Bajulus inde crucis non raro plurimus exit,
 Tergaque multorum sarcina sancta premit.
 Forte graves noxas fato meliore piabunt,
 Utque crucis fugiant, nunc cruce terga gravant.

In maritum Crucis bajulum.

Quomodo conquereris lassari terga ferendo?
 Quando fatigatrix crux manet ipsa domi.

In Sverum aliquem Crucis bajulum.

Jam scio, cur tantæ molis cruce tergora presset;
 Aut pater, aut Christum vendidit ejus ayus.
 NB. Svedi imaginibus nundinantur.

In Studiosum indocilem Crucis bajulum.

Quando crucis portas asinino tergore molem,
 Nonne gravis spipes stipite tractus erat?

*Sæpe Crucis bajuli trahunt catenas in pedibus,
Longa catenatis pedibus per compita strident:*

Fortè catenatum grex timet iste canem.

NB. *Daman catenatus Canis est teste Script:*

In nudipedem cum cruce, & catenis.

Nil timet iste lutum, varios nihil aeris æstus,

Sed pede nudato tergora pressus abit,

Acruce tartaridum teterima turba fugatur,

Ast cruce nunc Venerem certius iste fugat.

NB. *Visus ejusmodi bajulis fugiunt faminae.*

Sacrilegus ex hoc templo à dæmonе raptus est.

Fulmineus Pater omne nefas sub tartara mittit,

Ob raptus sacros hic quoque raptus erat,

De eodem.

Certiūs ille scelus nocturnis hæret in umbris,

Ad Styga nox etenim, cùm raperetur, erat.

Cernitur hiatus ex raptu in pariete.

Terrificum quicunque vides miraris hiatum,

Plùs stygiæ fauces, nunc ubi raptus, hiant,

In raptorem diabolum.

Mente fuit captus dæmon, cerebròque carebat,

Qui rapuit piceæ sub stygis antra reum.

Nam patet fecit iter natura, viamque paravit;

Quærerit is anciipitem, quo via nulla, viam.

Sat bene, quod stygio dæmon sit captus in antro,

Tam fatuum meritò sæva catena ligat.

NB. *Mente capti catenis ligantur.*

De Templo Beatissimæ Virginis ad Scalas.

Ante tuas supplex soboles prosternitur aras,

Ad Scalas sobolem duc, pia virgo! Sacras.

Ecce, eado tosies: lapsu, da virgo! resurgam,

Sic eris ad scalas dux mihi virgo Sacras!

De eodem.

Viderat angelicam Jacob per somnia scalam,

Præbuit æthereis civibus illa viam.

O Vir-

O Virgo Sacrata ! Jacob tu Scala vocaris ,
Ad superos veram da mihi , quæso ! viam .

De Templo S. Ruperti.

Est Jovis ex reliquis domus ista veterima templis ,
Priscaque strukturis , ruderibusque vetus .
Quando reus veteri jam consuetudine vivis ,
Quomodo deponas , te docet iste locus .

De eodem , quod fanum deorum fuisse dicitur.

Hic quondam fusos coluerunt ære juvencos ,
Araque Sacrifico tintæa cruore fuit .
Multi forsitan adhuc idoli numen adorant ,
Namque graves atheos orbis uterque parit .

De Templo RR. PP. Franciscanorum.

Quando venis sacram cultor divinus ad ædem ,
Quæso , prius Christi vulnera credere decem .
Quinque gerit Christus , Franciscus quinque , quis ergo
Vulnera nunc Christi sic negat esse decem ?

Ingens est , & austerus Patrum Chorus.

Ecce , patres Numen clamosa voce precantur ,
Isthac nonne preces audiet æde Deus ?
Prona tuis quicunque petis Sacra Numinæ votis ,
Huc adeas : surda non erit aure Deus .

Festum , & Congregatio Boni pastoris hic celebratur.

Pastor , ovisque simul Deus est hac æde ; vocari
Agnum quippe Dei se quoque Pastor amat .

De monasterio ad portam cœli dicto.

Quando fores cunctis , & cœli porta pateret ,
Quilibet ad portam janitor esse volet .

De Monialibus in choro latine orantibus.

Hic monialis ovans , quæd non intelligit , orat ,
Esse satis credit ; si capit illa Deus .
Quando preces nūnen surda tibi præterit aure ,
Non miror , nec enim quod cupis ipsa , capis .

De Moniali nomine Angela.

Angelus haud fiet vitam cùm virgo relinquet;
Angela sub cælis, si bene vixit, erit.

De Horto Principis Eugenij.

Nobilis est moles regum dignissima visu,
 Unicus aet orbe continet iste locus.

NB. *Animalia ex omnibus quatuor mundi partibus hic Spectanda exhibentur.*

Ducis insigne duo leones tenent.

Indomiti Ducis ungue tenent insigne leones,
 Nam leo magnanimi signa leonis amat.

De cubilibus Palatij.

Cubile plenum speculis exhibetur.

Si nimirum tibi forma placet, faciesque coruscans
 Aut si quando tui te superaret amor.

Has, quæso, ne tange sores; Narcissulus alter
 Hic fieres, toties cum tua membra vides.

NB. *Narcissus visâ formâ sua prestantiâ in florena mutatus expalluit.*

De cubiculo, cuius tabulatum valde lubricum.

Ne cadat hic intrans metuit. Si forsitan es

Ebrius esto foris, surgere quippe voles.

Huc adeat, solito plures qui dormit in horas,
 Surgendi leges nam docet iste locus.

De eodem.

Si petis agricolas urbanos discere mores,
 Adduc: hic discent flectere saepe genu.

De cubili, ubi fama mirificè depicta ostenditur.

Miror, adhuc mansisse tuam dux maxime! famam,
 Nam super astra diu jam tua fama volat.

De eodem ubi strages tureica depicta est.

Icon tristis adhuc turcarum sanguine fumat,
 Fors inter cineres conditus ignis erit. * *Ubi fumus,*

(ibi ignis.)

NB. *Eugenius ille turcarum ignis nuper à morte sublatus est.*

De

*De cubili, ubi Adamus & Eva in statu innocentia
depicti servantur.*

*Charus Adamus Evæ procus est, dum flebile nondum
Gustavit colubro præcipiente malum.*

*Huc quoties mens læta Ducebat, requiesque vocabat,
Ignarum thalami semper imago stupet.*

NB. Princeps sine confugio vixit.

De Belluis, & animantibus Horti.

De Leonibus.

*Hortus habet meritò domitores iste leones,
Nam domitor, summus Dux, leo semper erat.*

*In custodem, qui cum leone nondum adulto
Sæpius ludit.*

*Ludicra fert tenero custos hic bella leoni,
Fors rabie in nescit prima juventata suam,
Ipse meos dicet custos se spernere versus,
Namque Leoninum Carmen habere volet.*

De Tauro Barbato.

*Longior Eoo propendet barba juvenco,
Tonorum cultros forfitan ille fugit,*

De eodem.

*En, tibi barbatum, visu mirabile! taurum:
Forfitan à barba stemma senile probat.*

De Struthione.

*Posse suô fertur stomachô consumere ferrum
Struthio: Sic hominum voxque, fidésque refert.
Nè subeat, cave, quæso tuos, Vulcane! caminos,
Certiùs incudem, devorat ille tuam.*

*Nil ferrum metuit volucris, sed diligit: artem
Hanc credam DOMINO dedidicisse suo.*

NB. Princeps à ferro & Bellis orbi est celeberrimus.

De cervo Indico quatuor narium.

*Qùm juvenem se singit anus, tristèmque senectam
Horret, & excessas ariditatem genas,
Huc rogo, nè veniat, nam fiet prodita; cervus
Fætentem quatuor naribus halat anum.*

De ave Casuario, quæ setas habet plumarum loco.
Credo, quòd hæc volucris stabulō sit adulta suinō,
 Plumarum setas nam gerit illa loco.

De eadem.

Quando super nidum consedit, & ova reclusit
Mater, erat visō territa forsan aprō.

De piscium cisternis artificiose struclis.

Nè mirāre, natans dum piscis saltat in altum,
 Artificē discit quippe salire loco.

De floribus rubicundis horti.

Undique tot miror rubicundos crescere flores,
 Vix natura potest tale creare decus.
Fama refert: flores quòd lunæ proferat humor,
 Fecerit hos fuso luna crux rubros.
NB. Lunam sape cruentavit Eugenius.

De arbore quæ fabas parit.

Daphne laurus erat: turgebant fronde sorores
 Populea, mersum cùm Phaetonta dolent,
Fors arbor faber ista fuit (fert plura Poësis
 Talia) Fabrorum prandia nempe parit.

De Arbore sensitiva, quæ à solo attacitu fit putrida.
Arbor ab attacitu fit putrida: fortè putredinem
 Mortalis sentit se tetigisse manūm.

De endem.

Ach utnam Princeps verno tentasset in horto
 Sæpiùs arboreas tangere posse comas!
Si toties ramos tetigisset, fortè putreret
 Arbor, & optatos carperet ille dies.
Sed quia nunc obijt, par istic frondibus HEROS
 Vixit, ab attacitu qui modo tristè putret,
NB. Princeps apoplexiā tactus obijt.

De Horti Domino, Principe Eugenio.

Alternis requiem captat semestribus hortus,
 Atque nives patitur, turbineumque gelu

Ut ferat omnigenos meliori germine fœtus,
Quando novo luxu Chloridis aula viret.
Nunc quoque Dux requiem meliori fœnore captat,
Fors quia Morte fera, Marteque fessus erat.

De Horto Principis de Swartzenberg.

De palatio Horti.

Cæsaream caput ista domus protendit ad Aulam :
Mons vult Cæsareo sole nitere *niger*.

NB. *Principis nomen nigrum montem notat.*

De Machina aquatili, qæ igne movetur.

Tristia nè metuat felix incendia moles ,
Quomodo comburet, si movet ignis aquas ?

De Monasterio RR. PP. Paulanorum.

Hæc religio nunquam carné vescitur.

Fors (*nisi*) cùm primam produxero carmine longam ,
Fatiloquis dices posse licere viris.

Ast (*nisi*) nunc primam producere debeo longam ,
Attonitus vatis verba , metrūmque leges.

Ordo sat Austerus : sed nullo tempore carnes
Nisi jejuna Comedit ille die.

NB. *Nîsus est quadam avium species.*

De Monasterio FF. Miserieordiæ.

Quanta sit in miseros clementia provida fratrum ,
Se nisi qui nescit vivere , nescit idem.

Ut quoque præstet opem multò feliciùs ægris ,
Pro misericordiæ sanctus colligit ordo flipem.

Quilibet infirmis gaudet servire ; nequirit
Quâni FRATRES natum plùs adamare pater.

Omnibus officiis adsunt , curisque paternis :
Nunc igitur cunctos hic habet ordo PATRES,

De cubili infirmorum penes portam.

Hic rogo , nè pulsa , quæcumque negotia cogant ,
Proxima quippe suos mors habet ipsa lares.

De Sceleto in cubiculo infirmorum.

Hic pede stat recto verissima mortis imago,
Corpus & est fixum nexibus omne suis,
Attonitae veniunt ad corporis ossa turmæ:
Effigiem miror posse stupere suam.

Dentes pauperibus gratis evellunt.

In illum, cui dens evellitur.

Cum facies nimium, gingivaque tota tumescit,
Affolet evulso cedere dente dolor.
Porrigit hinc patulum nunc dentibus æger hiatum,
Et gratam tumidis rictibus optat opem.
Sed quia dente prius populum dicace momordit,
Mordaci melior de cane fiet homo.

In fæminam, cui dens evellitur.

Quis dolor, & quantus! cum dens evellitur ore,
Qui nisi sustinuit, credere nemo volet.
Ast si let hæc mulier, nullosque dat ægra dolores,
Non etiam queritur, cum modò dente caret,
Fors obliterata suos est fæmina mira latratus,
Fæmineo quoniam garrula dente caret.

In lotricem vetulam dentis dolore pressam.

Dens unus supereft, subito quem fæmina casu
Ghirurgi manibus subdere nulla timet.
Libera sit quamvis mulier depafta dolorum,
Dens tamen effæto nullus in ore sedet.
Dic mihi, quæso senex! quid tecum postea fiet?
Dum tibi portatur lotio, dente cares,
Non diceris equus, quia mandere fræna nequires;
Portatrix dici forsan afella cupis.
NB. A sinibus, etiam dum effata javi sunt, ingentes sarcinae imponuntur.

In eandem.

Hæc tenus optato tractasti pocula cursu,
Nunc iterum melior sors tibi facta fuit.

Plùs bibe nunc igitur , dum dens tibi nullus in ore
Restat , & invito menta dolore carent.

Te nunquam pudeat pro pane reposcere Bacchum ,
Mandere cùm nequeas , plùs bibis ergò senex.

*De illis , quibus maximè prohibetur , vinum tamen
desiderant.*

Mors vigil ante fores exspectat , & ostia pulsat ,
Hinc subitò mortem , dum bibit iste vocat.

*Aquam ex herbis coctam à FRATRIBUS domum
aufert populus.*

Hic etiam populo sanatrix unda paratur ;
Quisquis habet morbō tabida membra , petit .
Felix ordo suis , populo quas præparat , herbis ,
Quos ægrós nescit , sæpius arte juvat .
Sic ægrum medicus , medicum sic nesciet æger ,
Jam scio ; Letheas fors bibet æger aquas .

De Domo pauperum.

Est dotata domus proventibus ista sat amplis ,
Pauper divitias hæc habet ergò domus .

De fundatione pro Studiosis.

In Studiosum Poëtam.

Mirabor , nullos si possis jungere versus ,
Duráque si tardo carmine vena fluat .
Alternum carmen quoniam pede claudicat uno ,
Mille tibi claudos dat domus ista pedes .
NB. Manci , & claudi milites hanc domum incolunt .

In Philosophum ex ista fundatione.

Nè doceas , quæso , vetulas , quas imbibis artes ,
Anthores caperet Philosophia novos .
Dum toties gyrat mulier potando , doceret :
Quòd se commoveat terraqua tota loco .
NB. Docent quidam Philosophi solem flare , & terram
moderi .

In militem bellō læsum.

Pes nimirū dexter brevis est, longūsque sinistru;
Corripuit dextrum Mars tibi fortē pedem.

N.B. Quod breve, à Poëtis corripi dicitur.

*De Domo Comica.**In Simplicianum.*

Simplicianus adest, dictis, sale, voce facetus,
Omnia sub bifida verba bilance locans.

Nil magis ac homines temerarius ore laceſſit,
Carpit & insontem scommate ſæpe gregem.

Simplicianus adest, & lingua duplice mordet,
Sic mihi fis meritò Simpliciane duplex

N.B. Ultimus Versus in fine nec pnnclum, nec comma
babet.

In eundem.

Hic porcum toties obſceno provomit ore,
Prandia fortē suis Simplicianus amat.

De eodem.

Cū reliqui rident, tacet ille, ſalēſque reponit,
Fors propter nimios ſentit amara ſales.

In eundem, dum famulum agit.

Simplicianus agit famulum, faculāque flagrantī,
Nox quia ſurripuit lumina, querit herum.

Aſt face succensa ſocios, quos viderat uſſit,
Jam ſcio, cur ſocios uſſerit, uſſus erat.

In eundem, dum agit famulum.

Simplicianus herum proavorum ſanguine clarum,
Quisque fuit Comitum ſtemmate natus, habet.

Quando pedes domini ſequitur, mox laetiōr iuſtat;
Fors fieri dominus Simplicianus amat.

Quo festinat herus, ſequitur pede junctus, herōque
Se putat eſſe parem, nāmque fit ille comes.

In eundem, dum ludimaftrum agit.

Ecce, vices pariter uſſeperat ille magistri,
Informatque rudes, diſcipulosque docet

*Simplicium leges cuncti didicere scholares,
Arte magister enim Simplicianus erat.*

In comicum ebrium.

*Non poterat melius faciles afferre cachinnos,
Nam plus, quam verbis, ebrietate placet.
Jam scio, cur titubet: vult ebrius ille videri,
Personam toties vult variare suam.
Absens quando fores secundo, plene! lyæo,
Plena satis præsens scena nec ulla foret.*

In comicum impurum.

*Quæso, quid impuris jactas nova gaudia verbis?
Desine; sors quoniam tergore læva cubat.
Aut efferre pedes non extra mænia tentes,
Aut cave jucundos rusticitate lares.
Vix videt obsecenos Amaryllis rustica capros,
Cornigerum stabulô claudit avara gregem.*

In cantatricem vesanam.

*Fors philomella cupit mulier cantando vocari,
Nam veluti docilis fæmina cantat avis.
Rarior Hesperijs non est avis ulla sub agris,
Nam præter crines non habet illa caput.
NB. Faminarum scomma est longos habere crines, & care-
re cerebro.*

In saltatores.

*Dic mihi: qui surges, an tunc saltare placebit?
Præcipitem casus quando sinister aget.*

De saltatricibus.

*Absit grammaticus; si fæmina compta saliret,
Fæminei generis crederet esse pedem.
NB. Pes masculini generis est apud grammaticos.*

De Musica comicorum.

*Lætior in toto vix Musica personat orbe,
Quando moneta simul consonat ante fores.
NB. Intrantes solvunt ad januam.*

In plebem, quæ pro lusu scenico septem crucigeros solvit, cui etiam supremus locus destinatur.

Solvistis septem : miror vos esse supremos,

Jam scio : plura rudis plebs numerare nequit.

In comicum obesum & abdominosum.

Sæpius ille Deos narrat, causásque Dearum,

Donáque divinis sacrificata fociſ.

Fors etiam Cereti tot pinguia dona sacravit,

Nam pingueſ certe fecit opima Ceres.

Tempore quadragesimæ ludi comici prohibentur.

Vefanos prohibet veniens quadragesima ludos,

Fors salpâ plenus venter abhorret eos.

Aut quia perpetuos cupiunt jejunia pisces,

Comicus à nimio pisce silere solet.

N.B. *Turba muta vocantur pisces &c.*

Liber III^{tius} Epigrammatum.

Qui complectitur memorabilia Viennæ.

Vienna semper ventosa.

Undique magnificam Boreas, Gaurúsve per urbem
Obstrepit, & ventis vix caret ulla dies.

Nam thraſo ventosus toties decurrit in urbe,

Grebriūs hinc ventos urbs parit ista novos.

De Porta Carinthiaca.

Nolo Carinthorum Spectandus cernere portam,
Ad corvos patulam nolo migrare viam.

Malo Carinthorum grandes mihi crescere strumas,
Sic melius corvis, funéque liber ero.

Hæc porta omnium postremò clauditur.

Huper ut insignem tentavit prædo rapinam,

Et sibi non licitas ferre cupivit opes,

Consequitur furtum : sed nox inimica resistit ;

Nulla Carinthorum dum nisi porta patet.

NB. *Fures per hanc portam ad patibulum vekuntur.*

Sub porta vendunt farcimina.

Quando redux Stygiis veniet Lutherus ab umbris ,

Hic iterum cupiet debitor esse novus.

Vendunt ligulas , fila , & tænias.

Dum raptas queritur ligulas sibi venditor , inquit :

Majus adhuc furi porta ligamen habet.

Vendunt nigredinem terisoriam pra calceis.

Venalis nuper furi fuit empta nigredo ,

Fors corvo similis jam placet iste color.

Vendunt vinum sublimatum.

Vix dum mane videt potatrix fæmina portam ,

Jam bibit , atque vitrum prodiga tractat annus.

Fortè nocet cerebro potus , fac , quæso ! maritus

Nesciat , in tergo plùs nocet ille tuo.

De sculptore insignium sub hac porta.

Divitias , & opes si forsitan iste requirit ,

Hoc poterit solers sculptor habere loco ,

Si quot prætereunt , tot eorum signa referret ,

Hic opifex asinos vendere mille potest.

De Aurigis extra portam ,

Qui cujuscunque farina homines facili pretio vekunt.

Parce tuis pedibus , cùm præteris inde viator !

Nam tibi per currum dat modò grossus iter.

In Aurigam.

Iste manum loris , aut longo stipite munit ,

Jam scio : quippe regit sic bene stipes equos.

Auriga vehit prædonem.

En , vehitur rapidis insignis prædo quadrigis ,

Ut puto , promeritas sic videt ille rotas.

Vehit rufum.

Currum claude precor ; nimios sol quando calores

Evolvit , & currus , rufus & ipse flagrat.

De Tabernis extra portam.

Æstatis tempore fæmina venalem lactucam parat.

Hic tibi lactucam seniō confecta recentem,

Atque suo stridens ore paravit anus.

Te nisi lactarit rudibus Galatea sub agris,

Vix lactuca sapit, nam malè sordet anum.

De taberna, in qua pastillos vendunt.

Ecce, tenax lucri pastillos fæmina vendit,

Hæsuros stomachō tres, quatuorve dies.

Miror ego Regum convivia tanta parari,

Unicus, Ecce! potest hic satiare cibus.

De foro Institorio extra portam.

Vulgò Tändtl. Markt.

Hic, quocunque placet, tibi venditur: omnia vilis

Vendere se pretiō garrula clamat anus.

Sed cave, vulpinam nè vendat fæmina pellem,

Námque novem pelles vendere poscit anus.

De calceis venalibus.

Emptori pariter venalis calceus extat,

Quisquis emit, luerō plus novitatis habet;

Ast fortasse fuit sitibundo gutture factus,

Nam valde pluviam calceus iste timet.

De pileis venalibus.

Hic quoque dat pileum mercatrix fæmina, quamvis

Non habeas, nec habet fæmina prava caput.

De calcarium venditore.

Qui tua tam crebro clamas calcaria vendi,

Emptores optas, qui grave calcar habent.

De caligis venalibus.

Hic mulier vendit caligas absente marito;

Forte maritales sic capit illa vices,

Quomodo miraris, quod fæmina saepe maritum

Nunc agat; en! caligas has habeb sp̄sa diri.

*Antequam clauduntur portæ, exploditur sclopus.
Aera quando sclopis succenso pulvere rumpunt,
Plus loculos subitus territat iste strepor.
NB. Postquam clausa sunt portæ, soldendum est.*

De Porta ad rubram turrim vocata.

*Hic lardum vendunt, & carnem suinam.
Nescio, porcinæ quis vendat pinguia carnis;
Nam crebro patrem venditat ille suum.
NB. Vox suum est equitocum.*

De venditore lardi.

*Omnibus iste cupit porcinum vendere lardum,
Quomodo Judæo? sus fugit ille suem.*

De circumstantiis hujus portæ.

*Hac via trans rubram quamvis sit regia turrim,
Plus reges noctis tempore turris olet.*

*In fæminas, quæ sub porta mercantur, & prætereuntes
egregiè laceffunt.*

*Ultima fæx hominum, mihi credite, fæmina quævis
Quæ nimium mordax ore, vocanda venit.*

Sed quid ego verbis insontes usque lacefso?

Promeritas laudes fæmina semper amat.

Est sophæ; non igitur fæx debet fæmina dici,

Nam didicit pæscæ verba canina scholæ.

*NB. Quadam veterum scæla canina dicebatur, qua omnia
carpebat.*

De laniena propè fæminas.

*Sæpiùs hic mordet mala fæmina dente canino;
Nam vult mordaces hæc laniena canes.*

*In fæminam, quæ sub porta vendit,
Hic pira sat vili pretio quia fæmina vendit,
Forsimiles fruges sæpe, marite! dabis.*

In illam, quæ halices vendit.

*Halex semper amat sitiens ab accidine guttur,
Unde sitim præsens fæmina semper habet.*

Sed quia falsa facit plenus sale guttura piscis,
Dulce satis meritò sic bibit illa merum.

In fæminam, quæ placentas vendit.

En, laceram tunicâ, sordentem colla, fricantem
Terga, genis fuscum, garrulitate levem.
Mobilis æternùm partes se vertit in omnes,
Estque novus semper membra scabendo labor.
Sed quia nulla quies, depasto corpore plures
Ut puto, quām centum fors habet illa pedes.
NB. *Feminas amant pulices.*

In illam, quæ calceos vendit.

Squallida, torva, minax, tetroque simillima Caco,
Dum niger illoto furnus in ore sedet.
Hæc olim mulier folles traxisse cyclopum
Horrida nubiparis est mihi visa genis.
Sed quia fusca procos nimia fuligine terret,
Conjugium semper quærit, amāque novum.
Jam scio, cur faciem caligo tetrica fuscet,
Mulciberi fieri forsitan uxor amat.

De Ripa Danubii.

Afferunt fruges in navibus.

Advehit huc varias mercator navita fruges,
Quásve Tyrolensis, Bojáve terra parit.
Fert Pomona suos alieno climate foetus,
Frugibus hinc nunquam digna Vienna caret.
NB. *Viennenses indigno scommate fruges appellantur.*

In exteris, qui afferunt stramen in navibus.

Nuper ut ex mediis veniebat nauta procellis,
Stramen erat puppis, prora, carina, caput.
Stramineas igitur non miror in urbe cohortes,
Mittit enim stramen plurima terra suum.

De eodem.

Cur queror ingratîs vestro de stramine verbîs,
Nil tam vile puto, quod neque proficit idem.
Ferte, precor, gentes nova semper stramina; saltem
Indocilis lectum sic studiosus habet,

In nautam Suevum.

Cæsaream numerō compleat novus incola sedem,
Dum suevos iterum tot vehit ista ratis.

Fors homines præsens venales navita præbet,
Venalem Christum nam quoque suevus habet.

NB *Venient plerumque in navibus nundinatores imaginum.*

De eodem.

Hic affinis, avus, genitrix, ava, filia; natus,
Et pater, atque socer, cūmque nepote gener.
Totāque sueorum non raro stemmata puppis
Una vehit: lepores rix habet illa ratis.

NB. *Scomma sueorum est, quod septem viso lepore fagerint.*

In fæminas, quæ nundinantur ad ripam.

Fluctibus hic præsens dum fluminis ora lavatur,
Garrula multoties proliuit ora senex.

In illas, quæ sèpius rixantur.

Cinibus accedit rixas per terga solutis
Fæmina belligeram dum parat illa manum.
Non aliter gallus tumidas dum vertice cristas
Surrit, ac socium, quem videt, ore petit.
Mars igitur timeat, dum sit modò fæmina miles,
Fors iterum viètrix fæmina Martis erit.

NB. *Martem à Venere quondam fuisse vicium docet fabula.*

In easdem.

Sordida nunc iterum tentavit fæmina rixas,
Jam scio, fors fieri fæmina bella cupid.

*In illos, qui cerevisiam Bavaricam per naves
afferunt.*

Quæso, quid ebrietas Boiorum fertur ab oris?
Franget enim bibulum crapula multa gregem.
Jam scio, vestra Ceres, dum pocula grata propinat,
Affinem vobis vult generare suem.

In potatores cerevisiae.

Donec adhuc poterit crateres turba tueri,
Hic babit, & Bavaros diligit illa scyphos.
Nec prius, antè redux quām claudat vesper Olympum,
Hic bibulis claudit lumina grata Ceres.

NB. *Diem unā & lucem perdunt.*

De sale, quem per naves afferunt.

Novimus esse salem, gratissima fercula capris,
Hædus enim saltum, qui sale pastus, agit.
Dicit ad hanc socias non rarus amasius oram,
Fortè salem nimium Cyprius hædus olet.

NB. *Locus iste frequentatur ab otiosis.*

In otiosos, qui æstatis tempore in afferibus ad ripam dormiunt.

Sicne tuo capiti supponis fissile lignum?

Fors tibi pulvinar styx nigra, surge, dabit.

NB. *Otium pulvinar est diaboli.*

In puellam quamdam otiosam ad ripam.

Vix ubi purpureis roseum caput extulit undis
Phæbus, & optatum pinxit in orbe diem.

Nescio, quæ nuper feriantem cura puellam

Huc ad arenivagas egerit usque rates.

Nec prius illa redit, donec cùm sueta labores
Cælesti repetit tramite luna suos.

Fortè caret numis (nec enim tot adesset in horas)

Ut pellem mulier vendere spurca velit.

De piscatoribus ad ripam.

Sæpe die tota mendaci fallitis hamo

Squamigeros inter gaudia mille greges.

Pergite felices, nam prædam spondet opimam
Flumen, & undivagas pollicitatur opes.

Væ tibi! qui sicco pisces in littore quæris,

Et piscaris, ubi non habet unda vadum.

Dum pescator eget sub divite funibus unda,
Monte Viennensi fors tibi funis erit.

NB. *In monte Viennensi suspenduntur fures.*

In otiosum spectatorem ad ripam.

Hæret hic obtutu semper defixus in uno,
Et sua sub vitreis lumina figit aquis.
Fors spectatorem genuit montosa Tyrolis;
Expectabit enim, piscis ut inde canat.
NB. Secunda Tyrolensium est, quod à pisco cantum expectârint.

Canes in aquam prolixiunt.

Hic canis in rapidos abjecto stipite fluctus
Lætitiam populo deliciosus agit.
Jam sequitur flumen, jam contrâ nititur undas,
Dentéque jam baculum, qui fugit amne, capit.
Quando redit, nimias bene mobilis excutit undas,
Millenisque fugat tœdia mille modis.
Tandem pigrescit, toties cùm flumen adivit;
Nam spectatores tot videt ille pigros.

*De ponte fluminis.**Propè pontem leguntur milites.*

Militiam cumulare novo cupit agmine miles,
Ast nisi sat validos non amat ille viros.
Sat bene: nam rigidis nimium Mars sævit in armis,
Amputat ille manus, abbreviatque pedes.
Quando nimis longo pede carmen inutile vexat;
Huc eo; vult longos Mars breviare pedes.

Propè pontem vendunt bellaria, & saccharum.

Huc adeas studiose! pigras si transfigis horas,
Si tibi vix unquam dulcia verba fluunt.
Hic eme tot merces: nam vox suavissima fiet,
Oréque dulcifluo, discis aselle! loqui.

In otiaores, qui in ponte Danubij consistunt.

Sæpius in multas cunctator plurimus horas
Deperdit gratos hic sine fruge dies.
Forsan arithmeticam pigritando discere querit,
Stultitias hominum qui numerare cupit.

In eosdem.

Pons rue, nam stolidi si tot mergentur aselli,
Philosophis nullus pons asininus erit.

De ligno pænali pro pistoribus ad ripam.

Quando parat Cererem leviorei pondere pistor,
Supplicium, quoties præterit inde, videt.

Sed quia fluctivagas lignum proclinat in undas,
Horrificum pistor plùs fugit angue locum.

Fortè fames auri, Cereris dum munera pinsit,
Plùs movet: immodicam nam fugit ille sitim.

De alveo Danubij, cùm tempore hyensis congelascit.

Tempore brumali constringunt frigora flumen,
Quassaque sputiferis fluctibus unda coit.

Sæpius hic longas ætas puerilis in horas
Fallit iter dociles perpoliendo pedes.

Quisquis es à vino fractus, fac quæso, recede.
Nam via, quâ transis, frangit & ista caput.

Tutiùs insipiens solidas transiverit undas,
Quomodò franget enim, quô caret ille, caput?

In maritum lubricantem.

Hæcne maritales suaserunt gaudia leges,
Ut vehat infuetos lubrica bruma pedes?
Forsan amas saltum, vel agis cunabula prolis,
Discis enim, gratum quomodò corpus agas.

In Studiosum lubricantem.

Sicne eomes pueris certamina ludicra misces?
Palladis ut nequeat te revocare decor!
Aut melius disces, aut es capitofus in omnes,
Frangere vis etenim lubricitando caput.

De sene per glaciem transeunti.

Semita, quâ graderis, tibi lubrica fortè videtur;
Lubrica, crede, magis quâ gradieris, erit.
NB. Senectus morti proxima.

De coqua trans glaciem abeunti.

Portabat saturos ovîs, & carne canistros
Hic coqua, lautitijs dona paraña novis.

Hac attende via , nam prandia certa parares ,
Frixia diu præsens jam cupit ova puer.

De navigio ad ripam.

In senem , qui se trans flumen vehi cupit.

Si cupis adversam contingere fluminis oram ,
Navita portorium mox petit inde suum.

Quæso senex , istam noli concendere navim ,
Fors niger est præsens portitor ipse Charon.

De piscibus , qui in Danubio vivarijs , atque fiscellis inclusi servantur.

Hic jejuna fames includitur , ite gulosi !

Insipidus vobis non placet iste cibus.

Spumiferas piscem sinitis natitare per undas ,
Sæpe soletis enim vos natitare scyphis.

In pescatorem.

Emptores quæso , nè decipe , quando dolosam
Styx nigra vasritiem suadet , amátque tuam.

Nam subito stygius suasor fit forte novata
Piscator , majus te quia rete gerit.

De eodem.

Austriacis pisces venales semper habebis ,

Quando Tyrolensis queret , habebis aves.

N.B. Feruntur Tyrolenses à carpione cantum expectasse.

De nundinis ad ripam.

Vasa lignea diversimodè fabrefacta venduntur.

In emptorem stolidum.

Hic venale forum dum nuper transit emptor ,

Undique disquirit singula ; necquid emit.

Fors voluit vendi reliquis cum mercibus emptor ;

Absimilis ligno vix homo truncus erit.

In emptorem claudum.

Ligneus hic nuper pes claudio fertur emendus ,

Nam dextrum bellò perdidit ille pedem.

Nuac igitur tota pede ligneus ambulat urbe ,

Dextra ne quis saltem lædere crura lapis.

Mars rapuit dextrum ; si mors rapit æqua sinistrum,
Ad tumulos primum vix feret ille pedem.

In eundem.

— — Ecce pedem versus quoque perdidit iste,
Sic unum melius quærit uterque pedem.

In lusores ad ripam.

In Cæciliūm.

Vendidit iste togam ludendi victus amore,
Et pilei liquit fimbria chara caput.

Cætera fac serves; præsens quia flumen haberes,
Perpetuus fieres fortè natator aquis.

NB. Nudus flumen natator adit.

De Porta nova.

In illum, qui asino penes portam insidere cogitur.
Ligneus ingentem nunc portat asellus asellum,

Ligneus est hic equus, nescio, num sit eques.

In excubias ad portam.

Hæret is in pigro defixus tergore muro,

Nec plùs se paries, quam sua membra movet.

Miles Alexandrō certè pugnacior ipsō;

Stabit enim veluti murus in hoste vigil.

De equuleo, seu loco punitionis ad portā.

In prædonem.

Iste locus vindex junctos propè segregat artus,

Nexibus ut cedant membra retorta suis.

Nil tamen hæc tanto tormenta rigore,

Quippe malum mendax fur sine fine negat.

Pro furto potius tractâset prædo libellos,

Philosophus melior nullus in orbe foret.

NB. Bonus Philosophus nulla negat.

De lignorum fissoribus ad portam.

Hic vigil ad portam lucem propè fissor in omnem

Excubat, atque sua semper in arte timet.

Nam, quemcunque videt, qui præterit, ore trementi

Hunc rogat, anno suæ fors foret artis egens.

Aurea dum reliqui lætantes otia quærunt,
Debet hic ante fores otia dura pati.

In eundem.

Struthio narratur rigidum consumere ferrum :
Ast tu consumis dolia plena fatis.
Semper in occiduis est struthio rarer agris :
Ast tibi consimiles quælibet ora parit.

In fissorem ligni.

Ecce , diem totam lignum jam fissile tractat ,
Fessaque sat longus tempora sudor obit .
Quod dedit ista dies , solito nox abripit haustu ,
Sic igitur melius nōxque , diēsque madent.

In eundem ingenti ferrō instructum.

Forsan erit chymicus , quia ferrum mutat in aurum :
Ex ferro , quod habet , quippe moneta venit.

De molesto fissorum labore.

Una moneta potest rigidos mandare labores :
Auri quippe fames cogit abesse famem.

*De captivis , qui sub porta à prætereuntibus stipem
rogant.*

Quem niger horrifico divexat carcere squalor ,
Hic dira vindictus compede quærit opem .
Per sacra , per superos , per cælica cuncta precatur .
Atque stipem tota vix videt ille die .
Carcere de stygio potius memoraret avaris ,
Extorqueret enim tam gravis horror opem .
Dum sitiens auri renuit succurrere mundus ,
Sic saltem misero ferret avernus opem .

*De Hospitio ad fruitionem in Leopoldina.**In bibulum.*

Alternis certant hic saltus , & amphora bellis ,
Nulla quies pedibus sit , mora nulla Scyphis .
Fortè pedes bibulo tibi saltus , & amphora fregit ,
Nam potes ad propriam vix titubare domum ,

De Horto ad Equulum album.

In lusorens Pyramidum.

Donec adhuc loculis Sacra Cæsar is extat imago,
Durat avaritiae fervor, amörque lucri.

Ludere nî cessas (nam fors fugitiva recedit)
Certiūs in pœnam mox tibi Cæsar abit.

In eundem.

Quid, Blaspheme ! tuum coramis vertere lusum ?
Insidet instabili fors variata globo.

Verte globum potius, quia lusum vertere nescis;
Deterior fiet fors bona fortè prior.

NB. Sensus ultimi versus est amphibologicus, nam & lu-
sores anticipitem fortunana conqueruntur.

In eundem.

O miseros homines, curis quos figit acutis
Lusus, & infelix vexat ubique lucrum.

Nunc melior spondet facilem fortuna salutem,
Nunc iterum varias jaſtat iniqua minas.

Jam meruit vestem vobis fors grata ; plicandæ
Nunc tursum supereſt nulla moneta togæ.

Atqæ sub extremum nullus pede calceus extat,
Ad Styga nî cessas ludere, nudus abis.

De Tabernis Caffeariis in Leopoldina.

In ebrios, qui hunc potum bibunt.

Ebrius hic clavum clavō vult pellere, quando
Quò plures hausit, plus sitit ille scyphos.

Circa idem.

Pocula turcarum quem non fecere benignum ?

Nam quicunque babit, dulcia verba facit.

NB. Potus iste sumitur cum saccharo.

In ebrios lusores in his tabernis.

Hic ubi complērunt immenso gurgite ventrem,
Ludendi subitus pectore gliscit amor.

Ebrie ! liquisses niveas in pace monetas,

Certiūs, ut credo, cras tibi bursa vacat.

Sat bene: nam lusum quia cernere, potest nequibas,
Ex loculis numos cernis abesse tuos.

In illos, qui ex lusu vivunt.

Quando caret sociō, solet unguis rodere lusor,
Donec, quem capiat subdolus arte, venit.
Vae tibi! felices cum fors perverterit horas,
Decipiātque tuas alea jacta manus.
Quid facies? si quando sitis te sueta vocabit,
Sive fames: unguis tunc quoque rode tuos.

In lusorem nefarium.

Si quid adhuc reliquum tibi vita nefaria liquit;
Debet id in syrtes, Bacche! venire tuas.
Sic vasorum alternis lusor sua tempora noxis,
Alternaque simul nocte, diēque trahit.
Nam cum luce redit reprobi spes impia lucri:
Fors iterum vīctor nūsc ero: lusor ait.
Pocula, lusus, amor socio certamine bellant,
Si tot bella tibi, quomodo vīctor eris?

De Domo Castigatoria.

Si lateat, cur ista domus: qualisve vocetur;
Plurima quassorum tergora quære, scies.

De eadem.

Castigat genitor natum, quem diligit: omnes
Hæc quia castigat, diligit ergo domus.
De pénis rigidissimis, quæ in hac domo imponuntur.
Credideram sisyphum piceis habitare sub umbris,
Fertur enim stygiis volvere saxa plagiis.
Vivit adhuc sisyphus rigidissima saxa voluntans,
Tot lapides minui dum cupit ista domus.

*In faminam, quæ in hac domo propter otium
castigatur.*

Quomodo conquereris tam duros ferre labores?
Sint potius tergo verbera grata tuo.
Scis etenim, quantum semper patiantur amantes,
Quod modò sustineas verbera, fecit amor.

In eandem.

Nunc lachrymas fundit, nunc carmen flebile cantat,
 Aut cum vesper adest, aut reddit alma dies.
 Forte homum crebras hic prandet fæmina carnes,
 Corpora nam nervus bubulus ægra facit.
 NB. Patientes in hac domo manè, & desperi nerò bubulò salutantur.

In eandem.

Tristis ab innumeris pallescit fæmina curis,
 Nubila tardigradis cum fluat hora moris.
 Quis renuet meritas captivæ dicere laudes?
 Nam castigari, dum feriatur, amat.

In eandem.

Ecce! tuò vindex mensurat verbera tergo,
 Forte manum graviùs quam tua terga, doles.
 NB. Manum percutientis haud dubiè sentiet.

In feminam ad vitæ tempus huc damnatam.

Nunc juvenilis adhuc tot verbera tristia luges,
 Et quereris durum pertolerare jugum.
 Quando senex fies, forsitan meliora sequentur;
 Namque novem pelles verbera plura ferent.

In filium inobedientiæ causâ hic detentum.

Forsitan incipiet præceptum discere quartum,
 Dum semper quatuor verbera manè capit.

De fundatione ad S. Marcum.

Ænigma.

Hæc domus inumeros pellit medicamine morbos,
 Atque necem docta crebriùs arte fugat,
 Ast varios homines totus complectitur orbis,
 Dicite, quæ gens est? quam juvat ista domus?

De mente captis, qui in hac fundatione servantur.

Gens ratione carens, & mentem plena chymæris,
 Incolit alternos, astra, stygémque lares.
 Hic sua tænarios cogit sub jura ministros,
 Angelicis iterum præcipit ille choris,

Tres quia cæca Joves fertur coluisse vetustas,
Hic tibi centenos dat domus ista Deos.
NB. Plerumque mente capti se Deos fingunt.

De quodam mente capto.

Dividit hic varias quidam pro munere sortes,
Hos Reges, alios jam facit esse Duces,
Quisquis es oblato nunquam satiabilis haustu,
Huc adeas; Bacchum te facit ille Deum.

In mente captiva, qui vestes non patitur.

En, sua dum vecors sub stramine membra volutat,
Aut fugit paleas, aut sua terga scabit.
Forsitan æthereas jami visitat angelus oras,
Corpora qui nescit nuda, togamque negat.

In mente captum, qui caput tegi non patitur.

Jam scio, cur pileum capiti sine fine recuset,

Sat bene, quod renuat: non habet ille caput.

In stultum qui pastum, & pocula à se abjicit.

Iste sibi varios fingit sine fine dolores,
Nam queritur piceam se tolerare stygem,
Hinc, si quando dapes, aut pocula sueta feruntur,
Oblitus nocuam, projicit omne, sitim.
Ast, quia jam dudum se raptum judicat orbis,
Lethæos hausit, non sitit ergo, scyphos.

In stultum, qui jacens sub storea se crebrius titillat.

Sub storea crebros stultus parit ipse cachinnos,
Nam sua titillat membra, cutemque movet.

Aut ridere cupit, quia tillitatio suadet,
Aut se rideri stultus ab urbe petit.

Perge novos, ô stulte! tibi producere risus,
Ridiculam mortem sic bona stulte capis.

In stultum advenam, qui capite raditur.

Non ego, si monachum se finxerit esse, stupebo,
Nam rasus toto vertice stultus adest.

NB. Stulti de se diversa fingunt.

In fæminam, quæ hanc domum verrit,
Conjugis ad scopas præsens stat in æde maritus,
Fæcibus ut saturam stridula verrit humum.
Verre : maritus ait, toties mihi causa dolorum,
Qui tibi nunc verram tergora prava, doces.

In eandem.

Pulvere densatas sequitur mala fæmina Scopas;
Rauca cupit fieri; pocula forsan amat.

De foro, ubi pisces veneunt.

Domus quadam in hoc foro fontem piscatoribus
ministrat.

Prolixiuntur aquæ, dum sedula turba profundum
Altera fontem tractat, agitque manu.
Pabula fluctivagis numi piscibus unda ministret,
Nescio : nam fessum plus alit unda gregem.
N.B. *Solvantur mercenarij, qui fontem trahunt.*

De prunis in hoc foro venalibus.

Qui sedet à studiis, nimiisque labore retentus;
Qui pigra sat pasto corpore membra fovet
Hic sibi pruna paret; facili mercede dabuntur;
Post horas aliquot currere quippe volet.

De salpa venali.

Quamvis, quidquid habet, de salpa fæmina vendat;
Venalis semper pluriima salpa manet.

De cepis, & alliō venalibus.

Hungarus hic crebrè cepas, ac allia vendit,
Hungare sicne tuas vendis in urbe dapes?
Jam scio : vis niveas pro cepis ferre monetas,
Argentum sapies, allia quando sapis.

*De Lanienis.**In maritos, qui carnes emunt.*

Conjugis officium pudeat subisse maritos;
Fæmineos adeò non decet esse viros.

Vos tamen , ut ferians trahat aurea tempora conjux ,
Abjectum turpes vivitis inter opus.
Ocyus ite domum , carnes lixate recentes.
Saltem barbatas urbs habet ista coquas.

In viduam , quæ carnes emit.

Hæc mulier carnes hædinas , five caprinas
Huc quoties emtrix migrat , habere cupit.
Miror ego gustum viduæ , stomachumque caprinum ,
Ut puto : Sartores fæmina forsitan amat.

In coquam pinguem & abdominosam.

Vix emptura venis , pro carnibus ossa recusas
Dicis enim , mordax rodat ut ossa canis.
Pingua semper amas mactati terga juvenci ,
Sic tecum piaguis tota culina manet.

*De foro ubi olera , & Herbacea
venduntur.**In vetulam , quæ vendit olera.*

Hic tibi ver gratum , lætasque viroribus herbas
Undique rugarum plena ministrat hyems.
Decrepitam meritò se dici posse recusat ,
Namque senex iterum plena viroris adest.

In vetulam , quæ raphanum vendit.

Trebrorum raphanus pater est , authórque malorum ,
Dum nova quæ gignit tormina , ventre latrant.
Quæso , quid innocuum causas radice latratum ?
Ipfa diem totam tu sine fine latras.

In vetulam , quæ paximaces vendit.

Vix matutinas sol pervigil attulit horas.
Capta lucri mulier rursus amore venit.
Dum jam manè senex vendendo concupit aurum ,
Aurea fors fieri fæmina tota cupid.

In senem macilentam , quæ panem vendit.

Quid tua vult macies ? fateare senecula causam ,
Pingua dum tecum pabula semper habes.

Si, quod habes, nequeat pinguem tibi reddere pellem;
Fors quodcumque deest, Te macerabit idem,

In vetulam, quæ asparagum vendit.

Asparagos dum prava suos hic fæmina vendit,
Creibrius emptores ore loquace petit.

Et nisi conveniat pretiō, mox carpit eosdem,
Ac parat innocuo plurima tela gregi.

Gum tamen asparagum tot verbis aspera vendat,
Laxenburgensem rancida quæret anus.

NB. *Asparagus Laxenburgensis recepto axiomate verbera significat.*

In vetulam, quæ omnia biante ore admiratur.

En tibi! cùm mulier nasum suspendit aduncum
Oréque rictanti qualiacunque stupet.

Vel canturit anus, vel scit se fæmina cygnum,
Nam cygnea senex gutture semper hiat.

NB. *Seneculus ob canitatem etas cygnea dicitur.*

In vetulas, quæ ova vendunt.

O utinam vobis plenīs hæc ova canistris
Omnia frangantur! res mihi chara foret.

Absque foco melius sic frixa parabitis ova,
Nonne, senes! vobis prandia grata precor?

In vetulam, quæ pulveres cyprios vendit.

Laudo, quòd hoc facias, quia te dea Cypria liquit,
Gum Cyprio saltem pulvere semper ades.

In fanninam, quæ coronas pro sponsis, & mortuis vendit.

Vvivis adhuc cælebs, nec habes jam cana maritum,
Dic mihi, cur sponsis ferta, neciique pares?

Si faciunt numi, quòd spousis ferta, neciique
Conficias: morti tûque tributa dabis.

In Sutores per urbem copiosos.

Perpetuā sultis, subulas tractatis, & atra

De pice complicitas vultis habere manus.

Longius ad potum vos ergo jure manetis,

Haret enim miris pix ubicunque madis.

In sutorum bibulum.

Dimidium conjux perpotat, cetera sutor,
Mundi fallaces sic bene spernit opes.

In eundem.

Quando redux sub nocte suas festinat ad ædes,
Mox panem rogitant pignora chara patrem.
Sed quia promeruit pro se cum conjugé vinum,
Tot natis panem vix dabit ille suis.

In Sutorum bibulum. qui nomen dedit militia.

Dum reliqui sitiunt hostilem Marte cruentem,
Iste rubrum piceo plus sitit ore merum.
Sed quia crebra sitis nimio causatur ab æstu,
Forsitan hostili sutor ab igne calet,

In eundem.

Jure globos, piceisque faces eludit, & hostes;
Namque die tota tractat in arte picem.

De foro ad S. Petrum.

In vetulas, quæ radices & herbas medicas vendunt.
Phæbus erat medica cultor primævus in arte,
Nunc centum Phæbes urbs habet ista novas.
Vos igitur, Phæbe! vestram nisi linquitis artem,
Cornua sunt quovis mense ferenda novo.
NB. Phæbe idem ac luna.

In aliam ejusmodi farinæ.

Ecce! salutiferas empori porrigit herbas,
Radicésque suas vendit avara senex.
Quæso, tibi potius fœtentes corrige nares;
Non bene fert aliis, qui sibi nescitopem.

*De capris in hoc foro, quas lacte tumentes pro Hecti-
cis mulgendas offerunt agricolæ.*

Cum nimis exsiccat tacito gravis Hectica morsu,
Mulsa bibunt æpri lactea dona capris.
Vos nisi, sartores! nimium potare cavetis,
Supremum Bacchus proferet ipse malum.

Sæpius à nimio propullulat Hætica vino,
Tunc bone mulgebis sartor ubique capras.

De foro ad palum in ferro.

Huc opifex peregrinus adit: ferróque scatentem
Palum vult clavis multiplicare novis.

Huc veniant vates, si metris desit acumen;
Nam nihil hic palus præter acumen habet.

In opificem, qui huic palo clavos infixit.

Dum nuper palo clavum figebat aduncum
Tardus & incultæ rusticitatis homo,
Anceps hærebam, quis clavō dignior esset;
Insignis quoniam stipes uterque fuit.

De nundinis annuis.

In fures.

Quæ vos, ò fures mercandi cura vocavit,
Siccâne sunt vobis colla, vacântue manus?
Cernite, venales illic dat fæmina funes,
Hos auferte precor; quisque precatur idem.

Ad mercatores Norimbergenses.

Ploratis toties nullas vos vendere merces,
Quas neque nobilitas, nec sibi civis emit.
Emptor vestra diu cupit infundibula vendi.
Ferte precor tandem, plurimus emptor erit.

Ad illos, qui fila & tanias vendunt.

Credite; vos quondam Lachesis stupefacta timebit,
Cùm tremet exeso corpore laxa cutis.
Stamina vobiscum venalia semper habétis,
Ut vix tot Lachesis rumpere fila queat.

De taberna fusoria.

In virginem, quæ venales habet lampades.
Hic sedet extincta semper cum lampade virgo,
Nè fatuas inter sit numeranda precor.

In vendidores telarum.

Emptorum fieri vos semper opinor amicos,
Proximior quoniam sanguine nullus erit.
NB. Ex telis parantur induſia,

De libris prohibitis, qui venales non conceduntur.
 Non licet hic vetitos venales pendere libros,
 Horret enim pestem tota Vienna novam.
 NB. Vienna invalidit quondam heresis.

In bistriones, qui tempore nundinarum adsunt.
 Histrion dum resti tremula bene mobilis haeret,
 Delicias agili corpore mille parit.
 Nil ubi pendentem solvi timet histrion restim;
 Nam solvi, tremulus nunc quia penderat, amat.
 NB. Exigunt à spectatoribus numeros.

In lusores ad globulos, ut vocant.
 Aut rubet, aut nigricat tereti sors acta cylindro,
 Sors nigra persegitur, sors bona quando rubet.
 O quot lusores fato nigricante perempti
 A corvis sortem sustinuere nigram!

In lusores ad aleas.
 Alea, dum jacitur, numero nunc dispare gaudet,
 Nunc iterum numerum gaudet habere patem.
 Sæpe die tota toties numerare soletis,
 Donec vix numerus, quem numeretis, adeat.

In medicos vagabundos.
 Ecce! vagatores medici venalia præbent
 Pharmaca; non paucas hoc genus haurit opes,
 Quisquis es ægrotus, si falli forsitan optas,
 Argentum plenas fac tibi, quæso, manus.
 Quippe solet medici prodeesse pecunia morbo,
 Quis neget, illius quod medicina juvet?

In nundinatores, qui sortilegia extruunt.
 Cuncta tot astutas non educat orbita vulpes,
 Quam genus hoc hominum, quod capit omne genus,
 Venalem facitis sortem; sed rete locatis,
 Quod ruat in tacitos credula turba dolos.
 Sed quia speratis sortem spectare malignam,
 Sors mala sic vobis est bona: nosco dolos.

De Hospitiis.

In bibulos.

Pocula Rheticam crebro docuere colonos,

Sæpe rudit venit, qui modò Rhetor abit.

Nam poti plures faciunt quam mille figuras,

Impropriè semper dum didicere loqui.

In ebrium.

Vix quatuor passus numerat, mox concidit æger,

Qui nequit ex lutea surgere rursus humo.

Vel nimis est humilis, vel culto more politus,

Nè cadat asperiùs, jam modò repit humi.

NB. Leges Etibica sunt: qui altius surgit, profundius cadit.

In ebrium canentem.

Cornix quando madet, venturos prædicat imbres,

Et campestre melos, dum madet iste, canit.

In maritum Ebrium.

Cum tumet à vino, rixas proclivis in omnes

Ebrius assuetas gaudet habere tricas.

Fortior est ipso Jove, summis fortior astris,

Conjugis à manibus Jupiter iste luet.

De hospitio ad caprum.

Hac numerosa cohors bibulorum confluit æde,

Potat & in seram læta corona diem.

Ut fert fama, caper primus fuit ebrius olim:

Fors inventorem Bacchica turba colit.

NB. Caper Noëm est ebrietatis inventor.

De Hospitio ad Balænane.

Angulus omnis habet bibulos, Bacchique fideles,

Est tamen hic inter pocula nemo domi.

De Hospitio ad anatem.

In bibulos.

En tibi rem miram! quod nemo vidit ab ævo,

Hic anates viâ sæpe natare solent,

In eosdem.

Semper anas titubat, bibulis se quippe magistrans
Exhibit, & toties vos titubare facit.
Quando caput gyrat, partes migratis in omnes,
Irreto pariter nam pede pergit anas.

Dg Ho pitio ad Stellam.

Ecce! bibosus ait: vix crapula densa nocebbit,
Namque dabit comitem se mihi stella domum.

In bibulum.

Non ego te miror, varias si sciveris artes,
Namque Mathematicum te modò stella facit,
NB. Ebrij cuncta scire se perhibent.

*De Hospitio ad marem sylvestren.**In bibulos.*

Itur in antiquam post pocula plurima sylvam,
Pocula principium, pocula finis erunt.
Sæpius ut brutum solita ratione caretis,
Nam vos Sylvestris mas facit esse feras.

*De Hospitio ad bovem aureum.**In bibulum.*

Ebrius, en! vicos expers rationis oberrat,
Aureus ergò potest bos generare bovem.

*De foro, ubi aves venduntur.**In spectatores otiosos.*

Cum rapit implumes avibus gens rustica nidos,
Hos puer atque senex deliciosus emit.
Nunc ego non miror tot inertes semper adesse;
Semper enim pigri sunt, ubi nidus adest.

In vetulam, quæ aves vendit.

Macra teper facies, natitatque famelica pellis,
Depastamque probat voxque, colörque lupam.
Cum nihil ingluviem possit satiare luparum,
Miror, cur volucres non voret ipsa suas.
Vendit adhuc mulier, volucrem neque devorat unam,
Ut puto, sortè senex hæc lupa dente caret.

In eandem.

Emptori volucres mulier si vendidit omnes,
Unica semper adhuc, quam quoque vendat, erit.
Nam quia, quidquid habet, tenet unguibus ægra duobus,
Sic ea, quem possit vendere, vultur erit.

In venditorem avium.

Est avium quædam species, quam dicere nolo,
Has inter vendi, venditor ipse potes.

De Domo, quæ vocatur ad asinum in cunis.
Fors toties teneri cunis agitantur aselli,
Nam cunis asinus se quoque poscit agi.

De Domo, ubi vacca lusu duodecim scruporum
occupatur.

Res sunt digna joci, nam lætior hora recedit;
Quando vacat tempus, ludere nemo vetat.
Præstaret rudibus fallaces linquere scrupos,
Qui tria, vel quatuor vix numerare queunt.
Sed quia vacca novos hic tractat sedula ludos,
Nunc etiam bobus nemo vetare potest.

De Domo, ubi lupus concionatur anseribus,
Verba diserta lupi tacitus percipit anser,
Insidias rapidi nesciit ille lupi.

Nunc homini lupus est homo, qui dum dulcia fundit
Verba, vel insidias, vel mala certa struit,

De Domo, ubi Turcæ equitis statua se exhibet.
Venerat huc tacitis per terræ viscera technis
Urbem Turca ferox obsidione premens.
Ast quia pistores media sub nocte laborant,
Mortiferos lunæ detinuere dolos.
Perdidit imperium sub noctis tempore luna,
Nunc igitur sceptro nocte, diéque caret.
NB. Per pistores urbs à turcis liberata est.

De eodem.

Fors quia pistores fraudem sensere Getarum,
Non erit Austriaca panis in urbe Getis.

De hospitio ad draconem, ubi aurigæ Baadenses
divertunt.

Hac venis ad thermas. Aurigis semper abundat
Ista domus, qui te, si bene solvis, amant.

Nè priùs hospitium subeas; hic (anteà thermas
Advena quām videas) balnea certa capis.

De epulariis & cauponibus, qui venalem omnibus
mensam habent.

Apparat hospitibus pretiō convivia justō.

Caupo, dātque suas ære sonante dapes.

Non habet hospitium, fulvō qui deficit aurō,

Nempe vacat stomachus, dum tibi bursa vacat.

In studiosos, qui libros propter lusum vendunt.

A patie sat magno collata volumnia censu

Vicus ludendi vendit amore Tyro.

O stultum juvenem! proprium qui diligit astum,
Ut se decipiat, decipit ille patrem.

In eosdem.

Omne, quod humanum, longævo frangitur usu,

Nam nihil, æternum quod foret, orbis habet.

Hoc timet iste Tyro: libros quia vendit; & aurum

Quod recipit, docilis perdere lusor amat.

Sed quia cum socio foliis constanter inhæret,

Nōnne potest libros vendere jure suos?

N.B. Diligentium est tractare folia.

In quosdam Studiosos Hungaros ob brevem tunicam,

legesque Proſodia in loquendo non servatas.

Jure breves tunicas pro longis ferre soletis,

Nam quoque fit vobis syllaba longa brevis.

In Studio sum Hungarum Catarrhō laborantem.

Cum tibi fors socius quædam mendacia fingit,

Hoc non credo, canis fit tua mater: ais.

Nunc tibi mucoso sunt guttura rauca catarrhō,

Atque canis veluti voce strepente latras.

Miror ego raucum, quem provomis ore, latratum

Nam canis, ut scimus, non tua mater erat.

In studiosos cantatores.

Turba sagax didicit doctos conscribere cantus,
Jure proinde suum promit ab ore melos.
Sed quia cantando panem sibi provida querit,
Quid melius? panem sic habet illa canens.

De lanienis, ubi viscera porcorum & pedes suillos vendunt.

Quem gravis assiduo perfregit podagra mortuus,
Amplius ut nequeat stare, nec ille gradii.
Huc se portari lecticā morbidus optet,
Nam dabit ad redditum mox laniena pedes.

In portatores, qui funes secum habent.
Noli congestas aliorum tangere gazas,
Pendulus à collo nam tibi funis adest.*De tintore vestium sericearum.*

Tot vestes reparat grato bombyce superbas,
Atque senes mira tingit ab arte togas.
Si pariter vultus muliebres tingere posset,
Tingere deberet nocte, diēque senes.

De lecticariis.

Vos habet urbs famulos, qui tergore fertis onusto
Sartores etiam saepius, atque fabros.
Res est nota quidem, portari stramina ventis:
Fortia nunc ventos stramina saepe ferunt.

In Iudeos ob longam barbam.

Quando Deus, trifido Judex fulgore tremendus,
Segregat hædigeros, lanigerosque greges.
Tunc ego vos socios hædorum credo locari,
Hædigeris quoniam barba stat hirta genis.

In eosdem, qui carne suilla non vescuntur.

Non petit ad sacrum Christi Iudeus ovile,
Jure proin stabulum debet adire suum:
Quando tamen latitat porcino clausus in antro,
Sus erit: hinc alium non vorat ille suum.

In eisdem qui frusta Messiam expectant.

O quot tardigrado fluxerunt sœcula passū !

Cum nova Messiae spes sine fine viret.

Longa sat à tantis est expectatio lustris,

Quæ plures patitur nunc sine fine moras.

Si genuina foret spes vestra, beatior esset,

Jam venisset enim, sive veniret adhuc.

Sed quia non venit, Græcis venit ergò Kalendis

Jure facit longam spem sibi Graca fides.

Circa idem in eisdem.

Si bene Philosophor, quid sit spes vestra docebo,

Effe negativum quid, ratione probo.

Est spes vestra merum nomen, caret ergò futurō,

Inde negativum quid ratione probo.

NB. Nihil futuri spes Judæorum habet.

De flumine Vienna dicto.

Ecce ! rapax flumen tumefactas objicit undas,

Atque gerit spumis ludicra bella suis.

Jam scio, cur tumidas toties vehat unda procellas,

Sæpe Viennensis balnea captat anas.

NB. Urbs habet popinam, quæ ad anatem vocatur.

In juventutem, quæ in flumine capit balnea.

Quid, puer ! incauto graderis per flumina passū,

Lassaque Phæbeo membra calore lavas ?

Quid modò luctaris sursum, quid abinde deorsum ?

Nil metuis dubias, quas movet unda, minas ?

Desine : nî cessas toties tranare per amnem,

Ad stygios debes usque natare lacus.

NB. Non raro juvenes in hoc summine submerguntur.

Lignum Viennae est charō pretiō.

Miror ego lignum tanti venale putari,

Nam vobis huc plenas stipite nauta rates.

NB. Sæpe lignum metaphoricum per aquam advenit.

Tempore noctis in tota urbe lucent lampades.

In noctes converte diem, quia fortè licebit,

Nam facit ardentem nocte Vienna diem,

De eodem, in bibulos.

Arserit in seram si lampas Bachica noctem,
Si caput, & cerebrum jam magis igne calet.
Sive domum redeas, dux est ad somnia lampas,
Duceris ad somnos lampade, quando manes.
NB. Ebrij sine lampade lectum vix intenunt.

De eodem, in cæcum noctambulonem.

Perge tuo felix noctambulo cæce bacillô,
Fors metues hominum millia, quando dies.
Si negat officium baculus, tibi, quæso! molestum
Projice; nam præsens undique lumen habes.

Urbs semper fæcibus purgatur.

Crebrius urbs purgat natitantes stercore vicos.
Et plateis fæces evehit illa suis.
Extere! nè venias, nisi te bona fama decorat,
Horret enim faces ampla Vienna novas.

De Castaneis tempore hyemis venalibus.

Si nihil addiscis, cunctamque perosus es artem,
Si pigra contemptum te facit esse quies.
Hic eme castaneas, & vescere: nemo negabit,
Quod modò fuscato sis niger ore faber.

*De sepimento ex palis circa mænia.**In viatorem infipidum.*

Cum populus pigras trahit absque laboribus horas,
Cerbrius hic circum mænia carpit iter.
Et celeres mitatur equos, in pulvere signans
Effigiem baculô, saxaque parva movens,
Sed quia permisisti accurrunt agmina turbis,
Sæpe solent doctis se sociare rudes.
Ecce! potest fieri palus rudis iste viator,
Si caput invertes, stipes adustus erit.

In illos, qui carbones vendunt.

Torva viris facies, nigrisque simillima Diti,
Fusca manus, fuscus dens, toga fusca viris.
Perpetuas nubes in vestris Judico fastis,
Frons etenim nigricans nubila mille notat,

Tartareos vitate, precor, Cacodæmonis ignes,
Vester enim flamas gliscere carbo facit.

In venditorem Carbonum.

Cum moriar, stygias tecum non ibo per undas,
Vir niger! obscurus non placet iste color.
Tu mihi fors es, dæmon velut ipse timori;
Nobile par fratum vos probat esse color.

De fæminis lac vendentibus.

Lac tibi vaccinum sperato fæmina lucrō
Vendit, & hirsutæ munera grata capræ:
Quisquis es ignavus, vaccarum dona relinque,
Namque bovi donum bos daret ipsa suum.

In bibulos carbonum venditores.

Patria liquifatis stridentibus oppida planstris,
Venistis pretiō, muneribusque graves.
Nunc igitur numos longo consumitis haustu,
Forsitan in reditu vultis abire leves.

De Polonis urborum actoribus.

Murmura sentisco, perculta voce tremisco.
Ad saltus usum quando polonus agit.
Et quamvis absint rigidi de stirpe Poloni,
Sæpe Polonorum saltus in urbe datur.

In venditores calcis.

Qui calcem fertis, prædari quæso! cavete:
Nam vobis longis calx putrefiet aquis.
N.B. Calx in aliquo sensu partem pedis significat.

De vini præconibus.

Vix ubi pampineo nova penditur hedera Baccho,
Garrula raucisono turba strepore vocat.
Nam bibulos toties potus facit iste loquaces:
Hinc meritò clamat, te quia Bacche vocat.
N.B. Hi præsones ingenti voce vinum proclamans.

*In ventosos, qui tempore hyemis portant vestes
astivas.*

Ventifices vos jure vocat plebs cuncta, novoque
Nomine vos homines jure lacerello novos.

Res nova! dum vestes Boreisque, Notisque patentes
 Fertis, ubi summo frigore terret hyems.
 Dum reliqui frigent, vos semper in urbe caletis,
 Forsan hyemalem vult calor iste togam.

In hominem effaminatum.

Hactenus hædus eras, Cyptios qui diligis ignes,
 Impurisque thoras, Idaliásque faces.
 Si bos esse cupis, reprobam tibi junge maritam,
 Si mala sit conjux, cornua certa feres.
 Junge tibi socios, & habebimus inde chymeras,
 Hædibovésque viros, Hædivirósque boves.

In Plebem.

Omnem credo locum rapidis constare Poëtis,
 Námque locus mendax quilibet esse solet,

In faminam impudicam.

Hinc fuge: namquid adhuc habitas hæc mænia, crimen!
 Debet ad hædigeros Cypria capra greges.

In maritum coclitem.

Quid miser invigilas, tua nè lux altera vita
 Intactum violet chara marita torum,
 Quamvis centoculum custodem feceris Argum,
 Nî bona sit mulier, plùs vigilare nocet.
 Si rapitur conjux, quæ lux est altera vitæ,
 Lumine tunc pauper cocles utróque cares.

*In vetulam, quæ vestes jam depositas, & leporum
 pelles sibi vendi proclamat.*

Si quis depositos servet pileosve, togasve,
 Venales faciat stridula clamat anus.
 Tot leporum pelles, mulier si garrula quæris,
 Dic, tua cur adeò displicet ipsa cutis?
 Ut putò, tot pelles forsan tibi tegmina præstant,
 Nè plebs cuncta senem te putet esse lupam.

In faminas portatrices.

Vos equidem doleo tam dura mole gravatas,
 Sicut ad altricem portat asella molam.

Sed rogo, nè nostrum tentetis ferre libellum,
Urbem cum summo cæsare nemo feret.

In fæminas, quæ calceos solitô altiores portant,
Vos pariter mecum nunc arbitror esse Poëtas,
Pes quoniam longum semper acumen amat.

In illos, qui caminos purgant.
Hæc tam tetra cohors nigros regit arte caminos,
Furnus ut officium possit obire prius.
Quando caput nigrum torrentia cornua ferret,
▲ styge vos genitos tota putaret humus.

De vigilibus nocturnis.

Aucupis emeritum vobis do carmine nomen,
Præ reliquis titulus competit iste magis.
Bubones capitis cœcæ sub tempore noctis,
Aucupis hinc vobis nomen inesse scio.
NB. Nebulones nocturni capiuntur à vigilibus.

In garritores indoctos, & ventosos rerum narratores,
Si nihil est aliquid, velut experiuntur egeni,
Narratis toties undique grande nihil.

In Aurigam stupidum.

Philosophum certè, bardum te! nemo vocabit,
Nam stupidos inter pars es opima greges.
Grammaticus forsitan meliori jure vocaris,
Appendix tersum nam facit una caput.
NB. Aurigis consuetum est portare bursas capillitias.

De portatoribus mortuorum ad tumulum.

Quidquid habet mundus, Lachesis furor improbus aufer,
Cum pastore pigros mors vorat ipsa greges.
Ast quia vos longos morti servitis in annos,
Hinc puto, quod servos vix voret illa suos.
Nam caret imperio, servos si devorat omnes,
Mors dominans famulis indiget ergo suis.

Ad Virginem Viennensem.

We bona dotavit numis fortuna sat amplis,
Et tibi sunt flavi viscera multa soli.

In eadem.

Vaticinor vobis cælum, sedemque Tonantis,

Nam venit ad superos simplicitatis amans.

NB. Beati sunt simplices quoniam ipsorum est regnum celorum.

De schola cuiusdam ludimagiſtri.

Janua mota nimis clamoso cardine stridet;

Fors erit à nimia garrulitate loquax.

De eadem.

Hic intrare canis nuper cum pube recusat,

Fors virgis plenam sciverat esse scholam.

In Tyrонem pigrum.

Es genus auritum, qui tot jam discis in annos

Et tot eges caligis, quod tua Mater ait.

NB. Pigri luunt virgis.

In conjuges senes semper litigosos.

Rancida litigijs mordet plerumque senectus,

Et gliscunt bellis jurgia sœpe novis.

Unicus est mensis, toto quem vivitis anno,

Nam rigidus semper Martius esse solet.

De laude nationum præcipuarum

Viennæ morantium.

Authoris opinio.

Quilibet innumeras meruit sibi natio laudes,

Cunctaque laudatu digna putatur humus.

Ipse palatina vates ego gente creatus,

Stemmata semper amo, qualiacunque forent.

Si tamen in cunctas facienda sit optio laudes,

Jure Palatinus gravior esset honos.

NB. Palatinus est, qui in aula habitat.

De laude Austriacorum.

Austria me docuit primos conscribere versus,

Austria primævæ fons mihi laudis erat.

Quod mihi nunc saltem laus parva sit, Austria fecit,

Austriacis laudes debo jure meas.

Qui tibi nunc procul est, aut lusu singula perdit,
Aut vigil ad Bacchi pocula mergit opes.
Si tibi divitiae sunt curae, quæso deinceps
Hunc fuge : thesaurum nam rapit ille tuum.

In impudicum.

Cur toties violas thalamos, scelerate ! pudicos,
Cur Veneris tacito semper ab igne cales.
Nescio, quô posthac reprobum te nomine dicam,
Fur dici posses, qui bona tanta rapis.
Sed quia thesaurum fur posset reddere, furtum
Non facis, hunc ipsum reddere quando nequis.

In ruffum mendacem.

Quot voces loqueris, nova tot mendacia fingis,
Inde puto crines erubuisse tuos.

*Ad nautam advenam, qui ingentem palum terræ
infigit, ut navem firmare possit.*

Quæso, quid hunc palum desigis ad usque profundum,
Antipodis posses lædere fortè pedes.

*In quemdam stolidum & bardum, qui in officina
tonsoria se ornari curat.*

Dimidiò rasum caput iste requirit, & optat,
Jam scio : dimidium sic habet ille caput.

*In bibulum quemdam doctorem, & assiduo in
popinis barentem.*

Quomodo doctorem dici te posse putabo ?
Grammaticæ leges discere quando nequis !
Nam bibis assiduo sitibundus in arte Magister,
Sic malè declinas tempus in omne scyphos.

In eundem.

Te modò Philosophum meliori jure vocabo,
Nam nihil ac vacuum sedulus ore probas.

In Plebem nullis artibus excultam.

Quando boves cunctos paganus junget aratro,
Credo domi plebem vix remanere rudem.

De eadem.

Austriacos alijs fert fama præire talentis,

Plango palatinas me genuisse plagas.

Lætior in toto vates non viveret orbe,

Austriadum nobis quando *talenta* forent.

NB. *Talenta etiam tesauros significant.*

De eadem.

Laus est Austriadum, quod vinum nobile crescat,

Hæc laus Austriadum, dicite, nonne sapit?

De eadem.

Fama dat Austriacos placidas adamare lagenas:

Ut populus veteri fingit ubique joco.

Diligit Austriacus solas sine vite lagenas,

Extera plus vinum gens quia semper amat.

De laude Tyrolensium.

Tyrolenses Viennæ ad magnos honores promoventur.

Jure giganteos facit isthæc natio passus,

Atque capit magnum semper in urbe decus.

Quomodo mirabor, quod summos scandat honores,

Namque Tyrolenses scandere saxa docent.

De eadem Tyrolensium laude.

Ingenium felix generat fœcunda Tyrolis,

Et cerebro partus fertiliore creat.

Rupibus hæc tellus tot in altum surgit acutis,

Civibus unde suis semper acumen habet.

Tyrolis aut modicum, aut nullum parit frumentum;

Non parit altrices tellus hæc inclyta spicas,

Triptolemique negat vasta Tyrolis opes.

Non generat populum fruges consumere natum,

Hinc Cereris fruges saxeæ terra negat.

De eadem.

Aureus est meritò, quemcunque beata Tyrolis,

Parturit, & felix hoc genus omen habet.

Cur homo progenitus pariter non aureus esset,

Aurea testa parens quando Tyrolis habet.

NB. Aniponti aureum est testulum.

De laude Bavarorum.

Austriacis toties Bojorum provida tellus
Spicigeræ mittit munera grata Deæ.
Aet Bavaris lætum dat fertilis Austria Bacchum,
Alternatque suas utraque semper opes,
Hinc Bavarum meritò felix amat Austria gentem,
Nempe dat ista Deum, reddit & illa Deam.

Correctio prioris Epigrammatis.

*Ob nuptias serenissimi Electoris Bavariae cum Archibi-
duce Austriaca.*

Parce Palatino, qui fatur talia, vati:
Nam dedit illa Deum, reddidit ista Deam.

De Bavarorum Solertia.

Cur Bavaros miror Musis, & Pallade claros,
Cur celebres studiis, ingenioque graves?
Nam quia contiguis Danubius alluit undis,
Ad mare sic asinos mittere jure potest.

In invidos, & osores Bavarorum.

Si parit, ut dicunt Bojorum patria porcos,
Osori stabulum sic habet illa suo.

In eosdem.

Livide! vix credo, quod Bojos oderis omnes:
Excipe nam crebrum reg la cuncta facit.
Et quamvis fugias Bavaros, cerevisia saltem
Plus tibi præ Bojis, dic mihi, nonne sapit?

De laude Batavorum.

Este quis in vobis cerebrum miretur acutum?
Ad varias salpam mittitis inde plagas,

Ad Batavos.

Innumeros generat ditissima Patria pisces,
Exterus hinc, Batavos cur veneretur, habet;
Quod vobis liceat mentiri jure, probabo:
Tot pisces inter pars quia multa putret.

NB. Pisces putridi recepto axiomate notant mendacia.

Ad eosdem.

Hinc ego sum Batavus, licet quia fingere possum,
Estis & Aonii vos quoque turba gregis.

De Laude Styrorum.

Quis volet hostiles in Styros cedere technas,

Mars etenim vestris nascitur ipse plagi.

NB. In Styria ferri viscera fodiuntur.

De eadem.

Styria sit toti quamvis gratissima mundo,

Laurigeris tamen est gratior illa viris.

Nam vocat ad crebros hilari certamine saltus,

Atque facit tardos saepe salire pedes.

Quando pedes salient, carmen non fiet hiuleum,

Jucundaque simul sudat in arte caput.

NB. Saltus Styriaci Foëtis caput & pedes non raro excitant;

De Laude gallorum ob persecutionem hereticorum.

Ut fertur: Gallus terret clamore Leonem.

Si facit id Gallus, Gallia jure placet.

NB. Hollandia, Mater heresium suo insigni leonem habet.

Laus à præstantia, & affabilitate linguae.

Ad Tyrones.

Regales plerumque domos hæc lingua subintragat,

Et placet ambrosis Gallica lingua sonis.

Disce dein linguam Gallorum disce juventus,

Id cave, nostratem mutet ut illa togam.

Petrus enim Christum sub galli voce negavit,

Tu te Germanum veste, togaque negas.

De Laude Silesiorum.

Dicitur insignes generare Silesia vates

Ut rumor populi, famaque prisca canit.

Siquis mendacem te fortè, Silesie! dicet,

Responde: vates patria nostra parit.

Ad Silesios.

Si stolidos, veluti dat fama, voratis ascellos,

Nulla caro vestris est asinina plagi.

Rusticus hinc vester doctos præit arte Magistros,
Arcadium solo nam fugat ore pecus.

De Laude Hungarorum.

Hungaria à nobilitate est insignis.
Nobilitas stirpis non est laus parva vetustæ,
Cerāque majorum stemma senile probat.
Nobilis hæc tellus tot avorum signa recenset,
Ut supereret varias nobilitate plagas.
Miror, si juvenes vestris moriantur in oris,
Nam vos antiquos plurima cera facit.

Hungaria sæpe à turcis impiè invaditur.

Hungarus æthereas poterit deposcere sedes,
Nam propter Christum debet amara pati.

De fertilitate Hungariæ.

Laus à Litteris.

Qui sapit, Hungaricas renuet contemnere Musas,
Nam regno fructus uberiore legunt.

*Ob insignem agrorum fertilitatem copiosè à Suevis
habitatur.*

Possibiles forsitan vult tellus vestra chymæras,
Hungarico - Suevos nam capit illa greges.

De Laude Bohemorum.

Quis non obsteat? dum mira lege silendi
Attonitas orbis redditis usque plagas.
Non opus est verbis, nam vestra silentia Mundum
Undique prodigiis jam rapuere suis.
NB. Ex Bohemorum natione S. Nepomucenus est.

Laus à Litterarum præstantia.

Quælibet ex sacris gerit instrumenta Camænis,
Nam gerit ista tubam, dum gerit illa chelym.

Nil igitur mirum celebres vos esse Camænis,
Nam tuba vos claros efficit, atque chelys.

NB. Bohemi ceteris nationibus, tuba & chely longi
præcellunt.

*Ad studiosum Bohemum sub potestate cæsariss
mancipatum.*

*In tenebris hæres, sortem nisi sorte mereris,
Namque potest solum te decorare caput.*

De Laude Suevorum.

*Concelebrat Suevos sincerus pectori candor,
Et germana fides, & socialis amor.*

*Fraus, dolus, impietas è vestris exulat oris,
Vulpéque fallaci suevia tota caret.*

*O utinam tales orbis daret undique gentes,
Undique Germanos tota videret humus.*

*N.B. Germanus veteri acceptione sinceritatem significat.
Correcțio prioris Epigrammatis.*

*Quid loquer? an rigidam populis precor undique sorte?
Undique dum suevos opto, voloque meros.*

*Frigoribus tremerent hyemali tempore gentes,
Vulpina quoniam pelle careret humus.*

Ad Suevos ruricolas.

*Stemmatae judæo partu descendimus omnes,
Primus & est nobis fons duodena tribus.*

*Vos ego progenitos credo de stemmata Jacob,
Nam tot jacobulos suevia tota parit.*

*N.B. Suevi ruricola filios suos Jacob in baptismo vocant
amant.*

De Laude Brandenburgorum.

*Quorum dux proceræ statura homines insigni pecunia-
rum copia donatos in milites legit.*

*Pareite, dum longas vobis non affero laudes,
Longa penes vestrum laus manet ipsa Ducem,*

*Si mihi procerum corpus natura dedisset,
Forsitan ego vobis laus quoque longa forem.*

De Laude Carniolorum.

*Quis neget ingenium posthæc hunc esse Ducatum;
Ingenium patriæ nam parit acre plagis.*

De Laude Anglorum.

Vos orbem meritis completis honoribus, Angli!
Littera sed vobis unica sola deest.

Ad eosdem.

Anglicus est vobis pannus; sed lugeo fatum,
Angelicus vobis dum neque panis adest.

De Laude Helvetiorum.

Helvetios Marti Sacrat generosa propago:
Gens sata Bellonæ castra cruenta sequi.
Dixisse plures tibi tellus Helveta laudes,
Sed tua lingua mihi turbat in arte caput.

De laude Polonorum.

Dum tuba vestra sonat, tardus pede subsilit ursus,
Et stolida gyrum dexteritate trahit.
Orpheus alter adhuc sic vivit in orbe Polonus;
Namque potest ipsas flectere voce feras.
NE. Ad cantum orphei animantia exiliisse narrat fabula.

De laude Palatinorum.

Stirpe palatinos totus quia suspicit orbis,
Jure Palatinum carmine laudo gregem.
Namque palatinis si Cæsar's aula careret
Deficeret magnis Cæsar's aula viris.

NB. Palatini etiam vocantur Comites ad Rhenum.

De eadem.

Ergò Palatinis longævos appreco annos.
Nam mihi longævos sic precor ipse dies.

De laude Italorum.

Hoc scio, quod tellus Italorum Janua cœli
Dicatur; claves nam gerit illa poli.

Excusatio Poëtæ ad cæteras nationes, quarum laudes
non attenuit.

Parcite dum vestras amisi carmine laudes;
Amissas doleo: nec reperire scio.

In potatores consuetudinarios.

Non ego mirabor, quod semper ut antè bibatis,
Nemo vult artis nescius esse suæ.

In eosdem.

Cur ego vos culpem ? longam potare saltutem

Vultis , an ergo mali quid foret ipsa salus ?

Ominor inde tamen , tractu quia semper in uno

Ebibitis : brevior sic erit ipsa salus.

In doctorem medicinae artis suae ignorantem.
Sis licet ignarus , doctus mihi jure videris ,

Namque doces hominum millia multa mori :

In Carinthum strumosum Viennæ degentem.

Res agitata scholis , & lis est crebra sophorum ,

Quomodo monstrosus partus in orbe detur ,

Unde tamen veniat tua struma requiris ; & audi :

Illa Carinthiacis huc venit usque plagi .

In hominem semper rixosum.

Nil tibi quam rixas animo sedet addere rixis ,

Ut puto , de Cadmi semine natus eris .

De sene capulari.

Repe senex ! celeri semper pede diffugit ætas ;

Currere , quod repit , labilis hora facit .

*In stolidum aliquem aurigam Italum cum curru ex
duabus rotis.*

Quod trahit est quadrupes , sed quale sit , addere nolo ,

Ast solet ipse duas currus habere rotas .

Sat bene : quadrupedi sic par fit currus , homoque :

Nam faciunt quatuor currus , homoque pedes .

In quamdam senem juveniliter comptam.

Perge senex : comptis juvenem mentire capillis ,

Nam stat prima tuis jam tibi barba genis .

Scimus enim , senibus tenuis quod barba Matronis

Crescat , & hinc juvenem te bene fingis , anus !

In quemdam studiosum , qui absolutis casibus uxore duxit .

Tu quia tam varios didicisti solvere casus ,

Si potes , hunc etiam solve , marite ! tuum .

In eundem.

Quando pater fies , & ages cunabula prolis ,

Sat doctam Casus te facit iste nurum .

*In studiosum qui Philosophia valedixit, ut famulum
agere posset.*

Cepisti primas rerum cognoscere causas,

Nunc famuli debes tristia fata pati,

Ast nego te famulum, sed factum dico Poëtam,

Exerces etenim tempus in omne pedes,

NB. *Famulorum est semper currere.*

*De pistoribus, qui tempore quadragesima spiras venales
fistulando indicant.*

Fistula tristè canit, cum vultis vendere spiras,

Fortè vocat stridens fistula vestra famem,

Id tamen admiror cùm nil de pane superstat,

Vestra dein vobis est satiata fames.

In instructorem nihil scientem.

Debuit instructor fieri, quem Jupiter odit,

Inquis : at ignavum te neque Pallas amat.

Quòd mera discipulos doceas adverbia, credo :

Námque doces hodie, sicut & antè, nihil.

NB. *Ultimus versus plerisque constat adverbiorum.*

In instructores perpetuos.

Respicimus fines non significata frequenter,

Sic nos Grammaticæ regula prisca docet.

Vos non respicitis fines, sed dona frequenter,

Grammaticæ leges vertitis ergò dein.

In instructorem vitiosum.

Mille juventuti dudum præcepta dedisti,

Ast tyro, qui te non corrigis ipse, manes.

*In instructorem maritum, qui pecuniam Mensiranam
lusū perdit.*

Cùm numos perdis, te sæviùs exprobrat uxor,

Et vitium lusūs corripit illa tui.

Saltem, cùm venies instructum, plenus es artis:

Nam leges conjux te docet antè bonas.

*In correpetitorem Philosophiæ, qui tantum Rhetoricam
absolvit.*

Aureus est merces, quam correpetendo mereris,

Aureus à quovis nam tibi mense datur.

Cùm

Cum Physicam repetes , aurum factare docebis ,
Illud enim quovis tu tibi mense facis.

*In instructorem , qui occupationes sui discipuli ab
 alio instructore sibi fieri rogat.*

Dum frigent homines , capiti bona tegmina , curant ,
Atque suas aures vulpe , mitrave tegunt.
Ars tua frigescit , friget cerebrumque , caputque ;
Auribus hinc longis tegmen habere cupis.

In instructorem jam decrepitum.

Instrue Grammaticos , quod certe nemo vetabit ,
Falleris , Aonium si petis arte gregem.
Namque Poëta ligat ; Tu semper currere debes ,
Pro te quæc bonos cautiū ergo pedes.

In eundem.

Sæpe metaphoricas fecisti carmine voces ,
Jamque metaphoricos vivis , amice ! dies .
Nam quia Cygneas imitaris vertice plumas ,
Improprie transfert jam tibi vita comas.

In uxores Judaicas.

Bellua censetur , qui Sacra menta recusat ,
Nec Baptisma capit , Christiadumque fidem .
Miror ego vobis horroci cedere porcos ,
Nam scio , dum paritis , vos generare sues.

In puellas Judaicas.

Dæmone progigni Messias vester ab ipso
Dicitur , & stygio de patre luce frui .
Pergite tam charum vobis promittere partum ,
Fit Dea , Messiae quæ sua mater erit .
Omnis enim conjux sortitur stemma mariti ;
Fit Dea , namque Deus Pluto maritus erit .

In Parasitos.

Dicite , quis locus est ? quo nunc habitare soletis ,
Ut puto , vos homines estis ubique domi .

In eosdem.

Omnis amat propriam , si plena sit illa , culinam :
Ast vobis nunquam vestra culina placet .

In Poëtam Parasitum.

Debebunt suavi decurrere flumine versus,
Nam vario toties ex Helicone bibis,

De bubulco Monialium ad S. Laurentium.

Nil præter vaccas pascis, taurumque bicornem,
Pascendi facerent tædia fortè boves.
Id tibi dico : *boum*, quæso, nè suscipe curam,
Porta tuis gregibus vix satis ampla folet.

In Aurigam Stabularium.

Te servum dicis, dominus mihi jure vocaris,
Imperium stabuli tu quia semper habes.

In Aurigam exlegem, & stupidum.

Cum pice si quis agit, pix illi semper adhæret,
Et male de stabulo, qui stabulatur, olet.
Hinc quia dat crebras quadrupes tibi bellua curas,
Quadrupedum mores induis, atque refers.
Caligulæ si forsitan equus fit consul in urbe,
Quadrupedis currum consulis ipse trahes.
Nam similis simili gaudet, par vita secundat,
Bellua te servum posceret esse suum.

In Poëtam Claudum.

Perge ligatas jungere voces, chare Poëta!
Nam te pentametron pes tuus ipse docet,
NB. *Primus Versus claudorum gressus imitatur.*

In maritam loquacem cniusdam ab soluti Philosophi.
Garrula, clamatrix, temeraria, mobilis, audax,
Ridet, amat, loquitur, præcipitatur, ovat.
Plura loqui timeo, vitium quia fæmina condit,
Philosopham metuo; Singula quippe negat.

In domum aliquam obscenam.

Miror ego cytisos hic nullo germine fundi,
Miror, dum frondes non parit ista domus.
Nam patitur fieri stabulum locus iste caprinum,
Hædus ubi crebre pabula spurcus habet.

*In fæminam, quæ canena suum rebus omnibus
anteponit.*

Nil hyemem metuas, mulier! gelidumve Decembrem,
Nil oberit sævis frigida bruma minis.

Experieris enim rapidos sine fine calores,
Nam tibi quæque dies Canicularis erit.

*Fæcusatio Poëtae, quod licentia metri in priori
Epigrammate utatur.*

Quando Cani - nimis ardet amor, flagrâtque - cularis,
Ut flamas tollam, frigida metra fero.

In fæminam, quæ ex picturis spectacula decantas.
Stas mulier, baculumque tenens spectacula cantas,
Unde canis, nigris est tibi charta notis.

Mentiris toties, cur ergo charta nigrescit?
Rubricis potius tota notanda foret.

NB. Mendacia ruboreno causant.

Ad Gadopægum levis notæ hominem.
Sunt tibi ter septem juvenes, plurésque docendi,

Quos modò præceptis, ingenioque colis.

Ominor ex ipsis saltem bene discere septem,
Qui tibi solamen, lætitiamque parant.

Hos igitur septem Sapientes dicere posses,
Octavus Sapiens tu reputandus eris.

NB. Quis octavus sit Sapiens, orbis ignorat.

In faminam turpem, quæ faciem sibi tingit.
Turpis es, & tincta facie sat compta superbis,

Deformisque tibi forma, colorque placet.

Ut puto, perpetuò tu Bacchanalia vivis,
Semper enim vultu sat tibi larva tuo.

In moribundum ob gulam Bacchanalisticam.
Læta celebrasti tria festa dicata Lyæo,

Mortis es infelix tu faber ipse tuæ.

Nempe dies Cinerum post Bacchanalia venit,
Dum moriēre, cirris conteget ergo caput.

In claudum, hominem sceleratum.

Claude! nisi cessas vitam renovare scelestam,
Progrederis recto sub stygis antra pede.

Ad mendiculum.

Dum tibi nulla domus, vadis, mendice domatim,
Sic potes ex nulla vivere quippe domo.

*Excusatio Poëtae, quod in priori Epigrammate
barbarissimum adhibeat.*

Barbara vox odium peperit tibi, lector amice!
Vox quoque mendici tædia fortè parit.

In hominem indoctum.

Annua deponunt celeres sua cornua cervi,
Deponitque suam viperæ sœva cutem.
Ast manet una cutis, pellisque pigerrima tecum,
Nil asini pellem linquere moris habent.

De lineis extra Suburbia.

Urbs negat hostili turbare suburbia Marti,
Sanguineisque locat plurima valla minis.
Aut quia cornutos homines putat esse trecentos,
Qui sua pro bobus ferre tributa negant.
En, cornute! tibi nunc urbs sua claustra reponit,
Pro bove bos igitur pende tributa jovi.

Ad Zoilum.

Sunt duo, quæ metuo, nè fias Zoile! nempe
Nè fias vermis Zoile! néve canis.
Si canis: insontes tentabis rodere versus,
Si vermis: tinea carmina more voras.
Te potius fieri vermem, tineamve precabor,
Ut te vermis edax non mea metra vores.
NB. Qui omnia reprehendunt, sibi magis quādū aliis
terminant.

In Zoilum, qui authorem incusat, quod toties scribas
in bibulos.

Miraris, toties dum carmine culpo bibosos,
Pocula dum nostris occino crebra lyris.

Si scribam quæ falsa, mihi quis Zoile credet?
 Si cano, quæ fuerint vera, nec illa licent.
 Nil igitur superest, quia scribere pauca licebat,
 Quod licuit, docto carmine sœpe cano.
 Sed quia cùm prandes, tu dulcia pocula misces,
 Sic saltem mores Zoile! carpo tuos.

In eundem.

Ast quoque te laudo, qui me contemnere queris;
 Mos quia Pegasis convenit iste viris.
 Zoile sed memora, qua laudent mente Poëtæ;
 Has, puto, mendaces dixeris esse lyras.

In Zoilum Authore juniorem.

Si mihi nunc liceat venturos dicere casus,
 Quid tibi vaticiner Zoile, quæso cape,
 Esse senex cupies, & longos ducere soles,
 Væ tibi! nam juvenis tu morieris adhuc.
 Carpere nî cessas, sic nunquam dente carebis,
 Zoile! crede mihi non eris ergò senex.
N.B. Alta senectus dente caret.

Excusatio Poëtæ ad Zoilum.

Zoile! quid nimio carmen juvenile cachinno
 Ludis? adhuc teneros vivo Poëta dies,
 Fortè senex discam meliores jungere versus,
 Quippe senex plures debet habere pedes.

F I N I S.

Errata prudens Lector corriget.

